

Vlada Crne Gore

Ministarstvo za evropske integracije

Podgorica, 24.11.2009

U p i t n i k

Informacija koju od Vlade Crne Gore zahtijeva Evropska komisija u cilju pripreme Mišljenja o zahtjevu Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji

01 Aneks - Slobodno kretanje roba

Odgovorno lice:	Gordana Djurovic
Rukovodilac grupe:	Svetlana Rajkovic
Zamjenik rukovodioca grupe:	
Sekretar grupe:	Vanja Grgurovic
Zamjenik sekretara grupe:	
Kontakt MEI:	
IT Podrška:	Maja Dragojevic

Sadržaj:

01 Aneks - Slobodno kretanje roba	6
14. Zakon o akreditaciji.....	7
15. Zakon o eksplozivnim materijama.....	13
16. Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima.....	36
17. Ugovori sa drugim zemljama	47

01 Aneks - Slobodno kretanje roba

14. Zakon o akreditaciji

562.

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AKREDITACIJI

("Sl. list Crne Gore", br. 54/09 od 10.08.2009)

Prolašavam ZAKON O AKREDITACIJI, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na trećoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 27. jula 2009. godine.

Broj: 01-2303/2

Podgorica, 03. 08. 2009. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na trećoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 27. jula 2009. godine, donijela je

ZAKON

O AKREDITACIJI

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje i djelatnost Akreditacionog tijela Crne Gore, način i postupak akreditacije, kao i druga pitanja od značaja za akreditaciju.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) akreditacija je postupak u kojem se utvrđuje od strane Akreditacionog tijela Crne Gore da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava specifične zahtjeve i da je kompetentna da obavlja određene poslove ocjenjivanja usaglašenosti;

- 2) ocjenjivanje usaglašenosti je postupak kojim se utvrđuje da li su uslovi i zahtjevi koji se odnose na neki proizvod, proces, uslugu, sistem, pravno ili fizičko lice odnosno odgovarajući organizacioni oblik, ispunjeni;
- 3) kompetentnost je dokazana osposobljenost za obavljanje određenih poslova u oblasti ocjenjivanja usaglašenosti;
- 4) sertifikat o akreditaciji je dokument kojim se potvrđuje da je organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti akreditovana za određenu oblast i obim;
- 5) organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti je pravno lice ili dio pravnog lica koje vrši ocjenjivanje usaglašenosti, koje obuhvata ispitivanje, kalibraciju, sertifikaciju i kontrolu.

Područje primjene

Član 3

Akreditacijom se utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti koja se odnose na odgovarajuća:

- 1) ispitivanja;
- 2) kalibracije;
- 3) kontrolisanja;
- 4) sertifikacije proizvoda i procesa;
- 5) sertifikacije sistema menadžmenta;
- 6) sertifikacije stručnih lica.

II. AKREDITACIONO TIJELO

Organizacija i djelatnost

Član 4

- (1) Poslove akreditacije u Crnoj Gori obavlja Akreditaciono tijelo Crne Gore (u daljem tekstu: Akreditaciono tijelo) kao samostalna neprofitna organizacija čiji je osnivač Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).
- (2) Akreditaciono tijelo stiče svojstvo pravnog lica upisom u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici.

Djelatnost

Član 5

- (1) Akreditaciono tijelo utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti:
 - 1) akreditacijom;
 - 2) drugim utvrđivanjem osposobljenosti za sprovođenje postupka ocjenjivanja usaglašenosti u skladu sa tehničkim propisima, gdje akreditacija nije utvrđena kao uslov za potvrđivanje kompetentnosti.
- (2) Pored poslova iz stava 1 ovog člana, Akreditaciono tijelo obavlja i sljedeće poslove:
 - 1) učestvuje u radu međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima;
 - 2) vodi registar akreditovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti;
 - 3) obavlja i druge poslove iz oblasti akreditacije, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom;

- 4) utvrđuje pravila akreditacije.
- (3) Bliži sadržaj i način vođenja registra iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje Akreditaciono tijelo.

Zabrana vršenja poslova

Član 6

- (1) Akreditaciono tijelo može vršiti samo poslove iz člana 5 i člana 9 stav 3 ovog zakona, i ne smije pružati usluge organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući i konsultantske usluge.
- (2) Akreditaciono tijelo ne smije imati vlasnička i upravljačka prava ili druge finansijske interese u organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti.

Organizacija Akreditacionog tijela

Član 7

- (1) Organizacija i način rada Akreditacionog tijela utvrđuju se aktom o osnivanju, statutom i drugim opštim aktima Akreditacionog tijela, koji se zasnivaju na odgovarajućim međunarodnim, evropskim i crnogorskim standardima i dokumentima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju.
- (2) Opšti akti iz stava 1 ovog člana objavljuju se na internet stranici Akreditacionog tijela i dostupni su javnosti.

Postupak akreditacije

Član 8

- (1) Postupak akreditacije pokreće organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnošenjem zahtjeva za akreditaciju.
- (2) Uz zahtjev za akreditaciju organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnosi odgovarajuću dokumentaciju u skladu sa pravilima akreditacije.
- (3) Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost zahtjeva iz odgovarajućih međunarodnih, evropskih i crnogorskih standarda, odnosno dokumenata međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom u pogledu ispunjenosti zahtjeva.
- (4) Obaveze Akreditacionog tijela i organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti uređuju se Ugovorom u skladu sa pravilima akreditacije.
- (5) Ugovorom iz stava 4 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze u postupcima dodjele, održavanja, proširenja, sužavanja, suspenzije i troškova akreditacije, kao i podaci povjerljivog karaktera i način njihovog korišćenja u skladu sa zakonom.

Akreditaciono tijelo druge države

Član 9

- (1) Akreditaciono tijelo može, u pogledu provjere usaglašenosti za koje je akreditacija tražena, da uputi organizaciju za ocjenjivanje usaglašenosti na nacionalno akreditaciono tijelo druge države koje je osposobljeno da izvrši akreditaciju.
- (2) Predstavnici Akreditacionog tijela mogu da učestvuju kao posmatrači u postupku akreditacije iz stava 1 ovog člana.

- (3) Akreditaciono tijelo može da zatraži od nacionalnog akreditacionog tijela druge države da izvrši dio aktivnosti iz postupka akreditacije.
- (4) Sertifikat o akreditaciji izdat u skladu sa stavom 1 ovog člana od nacionalnog akreditacionog tijela druge države upisuje se u registar akreditovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti.
- (5) Za upis u registar akreditovanih organizacija iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Sertifikat o akreditaciji

Član 10

- (1) Sertifikat o akreditaciji izdaje Akreditaciono tijelo kada utvrdi da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava zahtjeve iz člana 8 stav 3 i člana 9 stav 3 ovog zakona.
- (2) Sertifikat o akreditaciji se izdaje na određeno vrijeme u skladu sa pravilima akreditacije.
- (3) Ako organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ne ispunjava zahtjeve iz člana 8 stav 3 ovog zakona, Akreditaciono tijelo će odbiti zahtjev za dodjeljivanje akreditacije.
- (4) Odluka iz st. 1 i 3 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Oduzimanje sertifikata o akreditaciji

Član 11

- (1) Akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti je dužna da za vrijeme trajanja akreditacije ispunjava zahtjeve akreditacije.
- (2) Provjera ispunjenosti zahtjeva iz stava 1 ovog člana vrši se redovnim, odnosno vanrednim nadzorom koje obavlja Akreditaciono tijelo u skladu sa pravilima akreditacije.
- (3) Ako u postupku iz stava 2 ovog člana Akreditaciono tijelo utvrdi da akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ne ispunjava zahtjeve akreditacije ukinuće sertifikat o akreditaciji.
- (4) Ako Akreditaciono tijelo u postupku iz stava 2 ovog člana utvrdi da akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti djelimično ispunjava zahtjeve akreditacije izvršiće se sužavanje akreditacije u skladu sa pravilima akreditacije.
- (5) Odluka iz st. 3 i 4 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Organi Akreditacionog tijela

Član 12

- (1) Organi Akreditacionog tijela su:
 - 1) upravni odbor;
 - 2) direktor;
 - 3) nadzorni odbor.
- (2) Aktom o osnivanju i statutom Akreditacionog tijela uređuje se način obrazovanja organa iz stava 1 ovog člana, njihov način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Akreditacionog tijela.
- (3) Statut Akreditacionog tijela usvaja upravni odbor.
- (4) Na statut Akreditacionog tijela saglasnost daje Vlada.

Finansiranje Akreditacionog tijela

Član 13

- (1) Sredstva za rad Akreditacionog tijela obezbjeđuju se:
 - 1) iz naknada za akreditaciju;
 - 2) iz budžeta Crne Gore;
 - 3) iz drugih izvora.
- (2) Naknada za akreditaciju iz stava 1 tačka 1 ovog člana naplaćuje se za akreditaciju i upis u registar iz člana 9 stav 5 ovog zakona.
- (3) Visinu naknada za troškove akreditacije i upis u registar iz člana 9 stav 5 ovog zakona utvrđuje Upravni odbor Akreditacionog tijela, uz saglasnost Vlade.
- (4) Sredstva iz stava 1 tačka 2 ovog člana obezbjeđuju se za:
 - sprovođenje poslova utvrđenih godišnjim programom i planom rada Akreditacionog tijela;
 - plaćanje članarina i učešća Akreditacionog tijela u evropskim i drugim među-narodnim organizacijama za akreditaciju.
- (5) Iznos sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore određuje se na osnovu poslova utvrđenih programom i godišnjim planom rada Akreditacionog tijela, na koji saglasnost daje Vlada.
- (6) Odluka o visini naknada za akreditaciju iz stava 3 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Pokloni (donacije)

Član 14

- (1) Sredstvima iz drugih izvora iz člana 13 stav 1 tačka 3 ovog zakona smatraju se pokloni (donacije) i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom.
- (2) Akreditaciono tijelo ne smije primati poklone (donacije) od korisnika usluga.

III. AKREDITACIJA I VEZA SA TEHNIČKIM PROPISIMA

Član 15

U tehničkim propisima koji uređuju područje ocjenjivanja usaglašenosti može se utvrditi da je:

- 1) sertifikat o akreditaciji pretpostavka o ispunjavanju uslova iz propisa u postupku imenovanja i ovlašćivanja organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti;
- 2) sertifikat o akreditaciji prethodni uslov za imenovanje ili ovlašćivanje organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti.

IV. NADZOR NAD RADOM AKREDITACIONOG TIJELA

Član 16

Nadzor nad radom Akreditacionog tijela u obavljanju poslova utvrđenih zakonom vrši ministarstvo nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta, a u pogledu racionalnog korišćenja sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore ministarstva nadležna za finansije i poslove infrastrukture kvaliteta.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavak rada

Član 17

- (1) Akreditaciono tijelo osnovano Odlukom o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 21/07) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom i osnivačkim aktom.
- (2) Organi Akreditacionog tijela koji su imenovani do stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom do isteka mandata.

Prestanak primjene zakona

Član 18

Danom stupanja na snagu ovog zakona neće se primjenjivati Zakon o akreditaciji ("Službeni list SCG", br. 44/05) .

Završna odredba

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-78/10

Podgorica, 27. jula 2009. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

15. Zakon o eksplozivnim materijama

«Službeni list Crne Gore», broj 59/08 od 15. avgusta 2008. godine

ZAKON O EKSPLOZIVNIM MATERIJAMA

I OPŠTE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi za proizvodnju, promet, nabavku, skladištenje i upotrebu eksplozivnih materija radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine, kao i pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti.

Izuzće

Član 2

Odredbe ovog zakona ne odnose se na proizvodnju, promet, remont, održavanje i uništavanje eksplozivnih materija za potrebe Vojske Crne Gore, na skladištenje eksplozivnih materija u jamskim skladištima privrednih društava i drugih pravnih lica u oblasti rudarstva i upotrebu ovih materija u rudnicima, kao i na druge slučajeve u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Vrste i definicije eksplozivnih materija

Član 3

Eksplozivne materije, u smislu ovog zakona, su čvrste i tečne hemijske materije čija je odlika da, pod pogodnim spoljnim dejstvom (udar ili trenje), eksplozivnim hemijskim razlaganjem oslobađaju energiju u obliku toplote ili gasova.

- Eksplozivne materije iz stava 1 ovog člana su:
- 1) sredstva za paljenje privredni eksplozivi;
 - 2) pirotehnička sredstva; eksploziva;
 - 3) privredna municija;
 - 4) baruti;
 - 5) proizvodi punjeni eksplozivnim materijama i
 - 6) sirovine eksplozivnog karaktera za proizvodnju materija iz tač. 1 do 6 ovog stava.
 - 7)

Privredni eksplozivi su materije koje se upotrebljavaju za rušenje ili oblikovanje objekata i materijala energijom oslobođenom hemijskom reakcijom eksplozivnog razlaganja.

Sredstva za paljenje eksploziva su kapisle svih vrsta, upaljači, štapini i pirotehnička sredstva koja se upotrebljavaju pri miniranju.

Pirotehnička sredstva su sredstva koja se upotrebljavaju za vatromete, protivgradne rakete i druge rakete koje se koriste u naučne, privredne i druge svrhe, kao i predmeti koji sadrže praskave sastojke sa dejstvom eksploziva ili druge sastojke koji služe za postizanje efekta vatre, svjetlosti, pucnja ili dima.

Privredna municija su meci, patrone i čaure opremljene kapislom i napunjene barutom.

Baruti su eksplozivne materije koje sagorijevaju toplotnom provodljivošću i primarno su namijenjene potisku projektila, a dijele se na crne i malodimne barute.

Proizvodi punjeni eksplozivnim materijama su proizvodi koji su punjeni eksplozivnim i/ili pirotehničkim smjesama, čiji efekat zavisi od tih materija.

Sirovine eksplozivnog karaktera su materije koje po hemijskom sastavu i osjetljivosti na paljenje imaju odlike eksploziva i sposobne su za eksplozivno razlaganje, a namijenjene su za proizvodnju eksplozivnih materija.

Shodna primjena pravila opšteg upravnog postupka

Član 4

Na postupke propisane ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **reciklaža (deelaboracija)** je ponovna upotreba eksplozivnih materija u druge svrhe nakon uklanjanja eksplozivnih materija iz municije i minsko-eksplozivnih sredstava;
- 2) **neutralizacija** je hemijska promjena eksplozivne materije u neeksplozivnu materiju;
- 3) **uništavanje eksplozivne materije** podrazumijeva potpuno uništavanje eksplozivne materije sagorijevanjem, detonacijom ili drugim postupcima;
- 4) **isporučilac** je proizvođač, njegov zastupnik sa sjedištem u Crnoj Gori, uvoznik, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je stavio eksplozivnu materiju u promet ili omogućio njeno korišćenje;
- 5) **upotreba** je neposredno pripremanje i aktiviranje eksplozivnih materija;
- 6) **rukovanje** podrazumijeva radnje koje pri proizvodnji, ispitivanju, skladištenju, prometu i upotrebi eksplozivnih materija vrše fizička lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom;
- 7) **odgovorno lice** je fizičko lice u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili kod preduzetnika koje je odgovorno za proces proizvodnje, ispitivanja, prometa i upotrebe eksplozivnih materija, u skladu sa ovim zakonom;
- 8) **skladištenje** je smještaj i čuvanje eksplozivnih materija u proizvodnim i skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima;
- 9) **proizvodni objekat** je ograđeni i kontrolisani objekat sa pripadajućim prostorom, koji je namijenjen za proizvodnju eksplozivnih materija i izgrađen i opremljen tako da je obezbijeđena zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine;
- 10) **skladišni objekat** je ograđeni i kontrolisani objekat sa pripadajućim prostorom, koji je namijenjen skladištenju, utovaru ili istovaru eksplozivnih materija, izgrađen i opremljen tako da je obezbijeđena zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine;
- 11) **priručno skladište** je prostorija za smještaj municije, lovačkog baruta, kapisla za lovačku municiju, pirotehničkih sredstava, sporogorećih štapina i pomoćnih sredstava za paljenje, pod uslovom da ukupna količina baruta, uključujući i barut u municiji, ne prelazi količinu od 20 kg ili 150 kg bruto pirotehničkih sredstava;
- 12) **kontejner** je prenosni ili prevozni sanduk za skladištenje eksplozivnih materija.

II BEZBJEDNOSNE MJERE

Preventivne i zaštitne mjere

Član 6

Pri proizvodnji, ispitivanju, prometu, upotrebi, skladištenju, reciklaži (deelaboraciji), neutralizaciji i uništavanju eksplozivnih materija, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici dužni su da se staraju o zaštiti života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine i da sprovede mjere utvrđene ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i propisima kojima su uređeni zaštita i spašavanje, zaštita na radu, zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, planiranje i uređenje prostora i izgradnja objekata.

Način sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, uređuje se opštim aktom privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika.

Član 7

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji vrše proizvodnju, ispitivanje, promet, upotrebu, skladištenje, reciklažu (deelaboraciju), neutralizaciju i uništavanje dužni su da lica koja rukuju eksplozivnim materijama ili vrše druge radnje u vezi sa eksplozivnim materijama upoznaju sa mjerama utvrđenim aktima iz člana 6 stav 2 ovog zakona, kao i da ih osposobe za postupanje za slučaj tehničko-tehnološke nesreće ili drugog rizika, u smislu propisa o zaštiti i spašavanju.

Fizička i tehnička zaštita objekata

Član 8

Objekti u kojima se vrši proizvodnja ili skladištenje eksplozivnih materija moraju da budu pod stalnom fizičkom i tehničkom zaštitom, u skladu sa posebnim zakonom.

Organizacija i kontrola propisanih mjera zaštite

Član 9

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici iz člana 7 ovog zakona, dužni su da organizuju i kontrolišu sprovođenje propisanih mjera zaštite u skladu sa zakonom.

Mjere u slučaju gubitka

Član 10

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici iz člana 7 ovog zakona, dužni su da o gubitku ili krađi eksplozivnih materija odmah, a najkasnije u roku od jednog sata po saznanju, obavijeste ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organ uprave nadležan za poslove policije.

Zona opasnosti

Član 11

U zonama koje ugrožavaju objekti iz člana 8 ovog zakona, ne može se odobriti izgradnja drugih objekata izuzev onih koji služe bezbjednosti tih objekata.

Granice zona iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se propisom Ministarstva.

III USLOVI ZA PROIZVODNJU, PROMET, NABAVKU I UPOTREBU

1. Tehnički zahtjevi i postupci ocjenjivanja usaglašenosti

Dozvola za stavljanje u promet

Član 12

Eksplozivna materija može biti u prometu i upotrebi samo ako ima dozvolu za stavljanje u promet.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana, izdaje Ministarstvo na zahtjev isporučioaca.

Dozvola za stavljanje u promet eksplozivne materije izdaje se ako je njena usaglašenost sa tehničkim zahtjevima ocijenjena u propisanom postupku i označena u skladu sa ovim zakonom.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 2 ovog člana prilažu se:

- isprava o usaglašenosti sa tehničkim zahtjevima;
- uputstvo za upotrebu, skladištenje i uništavanje eksplozivne materije i
- podaci o znakovima i načinu označavanja eksplozivne materije.

Uputstvo iz stava 4 alineja 2 ovog člana, mora da bude napisano razumljivo, na crnogorskom jeziku.

Tehnički zahtjevi i postupci za ocjenjivanje usaglašenosti eksplozivnih materija kao i znakovi i način označavanja eksplozivnih materija utvrđuju se tehničkim propisom koji donosi Ministarstvo u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove ekonomskog razvoja.

Postupak ocjenjivanja usaglašenosti

Član 13

Usaglašenost eksplozivne materije sa tehničkim zahtjevima u postupku ocjenjivanja usaglašenosti obezbjeđuje se sprovođenjem jedne od sljedećih radnji:

a) početnim ispitivanjem tipa proizvoda (postupak B) od strane pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti i, po izboru proizvođača, provjerom usaglašenosti sa tipom proizvoda (provjera tipa):

– ispitivanjem slučajnih uzoraka proizvoda (postupak C) od strane pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti sa sertifikovanim tipom proizvoda (usaglašenost sa tipom);

– obezbjeđenjem kvaliteta proizvodnje putem ocjenjivanja sistema kvaliteta, uz kontrolu pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti (postupak D);

– obezbjeđenjem kvaliteta proizvoda putem ocjenjivanja sistema kvaliteta, uz nadzor pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti (postupak E);

– pregledom i ispitivanjem svakog proizvoda (verifikacija proizvoda) od strane pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti (postupak F);

b) pregledom i ispitivanjem usaglašenosti svakog proizvoda sa tehničkim zahtjevima (pojedinačna verifikacija) od strane pravnog ili fizičkog lica ovlaštenog za ocjenjivanje usaglašenosti (postupak G).

Imenovanje, odnosno ovlaštenje za vršenje poslova ocjenjivanja usaglašenosti

Član 14

Poslove iz člana 13 ovog zakona, može da vrši pravno ili fizičko lice koje rješenjem imenuje, odnosno ovlasti Ministarstvo, u skladu sa propisima kojima se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima.

Isprave i znakovi usaglašenosti

Član 15

Isprave i znakovi usaglašenosti eksplozivnih materija koji su izdati u drugoj državi, važe u Crnoj Gori ako Ministarstvo procijeni da su primijenjeni postupci ocjene usaglašenosti u dovoljnom stepenu usaglašeni sa ekvivalentnim tehničkim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom.

Uslove i način priznavanja isprava i znakova usaglašenosti koji su izdati u drugoj državi propisuje Ministarstvo u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove ekonomskog razvoja.

Uzimanje uzoraka

Član 16

Ministarstvo može uzimati uzorke eksplozivnih materija koje su u prometu, radi provjeravanja usaglašenosti.

Ako postoji sumnja da bi dalja upotreba eksplozivnih materija mogla ugroziti život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu, Ministarstvo će do ocjenjivanja usaglašenosti privremeno zabraniti promet i upotrebu eksplozivnih materija.

Ako uzeti uzorak ne odgovara propisanim tehničkim zahtjevima, Ministarstvo će zabraniti promet i upotrebu eksplozivnih materija, a isporučilac je dužan da ih uništi ili vrati proizvođaču.

Provjeru usaglašenosti vrše pravna i fizička lica iz člana 14 ovog zakona, a troškove provjere usaglašenosti snosi isporučilac ako se utvrdi da uzorak ne odgovara propisanim tehničkim zahtjevima, odnosno Ministarstvo ako uzorak odgovara propisanim tehničkim zahtjevima.

Lista eksplozivnih materija

Član 17

Ministarstvo na osnovu izdatih dozvola iz člana 12 stav 2 ovog zakona, utvrđuje Listu eksplozivnih materija koje se mogu stavljati u promet.

Lista iz stava 1 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Ambalaža za pakovanje

Član 18

Eksplozivne materije mogu se stavljati u promet, prevoziti i upotrebljavati samo u originalnom pakovanju, koje je ispitano i obilježeno oznakama u skladu sa propisima o prevozu opasnih materija.

Pored oznaka iz stava 1 ovog člana, na ambalaži se moraju nalaziti i sljedeći podaci:

- datum proizvodnje i rok upotrebe eksplozivne materije;
- uputstvo za upotrebu;

- posebna upozorenja, ako ih ima i
- oznaka razreda za pirotehničko sredstvo.

2. Rukovanje

Uslovi za rukovanje eksplozivnim materijama

Član 19

Eksplozivnom materijom može da rukuje fizičko lice:

- koje je starije od 21 i mlađe od 65 godina života;
- koje pravosnažnom odlukom nije osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, osim za krivična djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja;
- protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivična djela protiv: života i tijela, ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore, čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, opšte sigurnosti i imovine, imovine i javnog reda i mira;
- koje u posljednje tri godine nije pravosnažnom odlukom kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja;
- koje ima zdravstvenu sposobnost za rukovanje eksplozivnim materijama i
- koje je stručno osposobljeno za rukovanje eksplozivnim materijama ili je osposobljeno za izvođenje poslova pripreme miniranja, u skladu sa ovim zakonom.

Zdravstvena sposobnost za rukovanje eksplozivnim materijama dokazuje se na osnovu uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, koje izdaje zdravstvena ustanova u skladu sa propisima o oružju.

Program i način stručnog osposobljavanja za rukovanje eksplozivnim materijama iz stava 1 alineja 6 ovog člana, utvrđuje se propisom Ministarstva.

Stručna osposobljenost za rukovanje

Član 20

Izuzetno, lice koje nije stručno osposobljeno za rukovanje može da rukuje eksplozivnom materijom samo pod nadzorom lica koje je stručno osposobljeno za rukovanje i ako je prethodno upoznato sa načinom rada, opasnostima i pravilima zaštite na radu.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da izjavom u pisanoj formi potvrdi da je upoznato sa načinom rada, opasnostima i pravilima zaštite na radu.

3. Proizvodnja

Definicija

Član 21

Proizvodnja eksplozivnih materija, u smislu ovog zakona, je proces koji obuhvata smještaj sirovina eksplozivnog karaktera, izradu, preradu, doradu, unutrašnji transport i skladištenje gotovih proizvoda eksplozivnog karaktera kod proizvođača.

Dozvola za proizvodnju

Član 22

Proizvođač može biti privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji je registrovan za proizvodnju eksplozivnih materija i koji ima dozvolu za proizvodnju eksplozivnih materija.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Dozvola za proizvodnju može da sadrži dodatne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine i zaštite imovine.

Uslovi za proizvodnju

Član 23

Proizvođač mora imati:

- odgovorno lice;
- lica koja će rukovati eksplozivnim materijama pri proizvodnji i
- proizvodni i skladišni objekat.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i da ispunjava uslove za rukovanje iz člana 19 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju

Član 24

Proizvođač uz zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju eksplozivnih materija prilaže:

- akt o upisu u Centralni registar Privrednog suda;
- podatke o odgovornom licu;
- podatke o licima koja će rukovati eksplozivnim materijama pri proizvodnji;
- upotrebnu dozvolu za proizvodni i skladišni objekat;
- dokaze o ispunjavanju uslova iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona;
- podatke o nazivu i vrsti eksplozivnih materija koje će se proizvoditi;
- elaborat o tehnološkom postupku izrade i
- opis sistema kontrole kvaliteta.

Reciklaža (deelaboracija) i neutralizacija

Član 25

Proizvođač može da vrši reciklažu (deelaboraciju) i neutralizaciju eksplozivnih materija.

Prestanak važenja dozvole za proizvodnju

Član 26

Dozvola za proizvodnju eksplozivnih materija prestaje da važi na zahtjev proizvođača ili ako proizvođač prestane da ispunjava uslove iz člana 23 ovog zakona.

Proizvođač je dužan da Ministarstvu dostavi evidencije koje je vodio u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od osam dana od dana konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksplozivnih materija.

Smještaj u skladišne objekte

Član 27

Proizvođač je dužan da eksplozivne materije smješta u skladišne objekte koji su sastavni dio proizvodnih objekata.

Istraživanje novih vrsta eksplozivnih materija

Član 28

Istraživanjima novih vrsta eksplozivnih materija mogu da se bave proizvođači kao i druga pravna lica koja ispunjavaju uslove utvrđene propisima o naučno-istraživačkoj djelatnosti i visokom obrazovanju i ako imaju obezbijeđene tehničke uslove i bezbjednosne mjere za zaštitu života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, zaštitu životne sredine i zaštitu imovine.

Lica iz stava 1 ovog člana mogu da se bave istraživanjem novih vrsta eksplozivnih materija na osnovu dozvole za istraživanje.

Dozvolu iz stava 2 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Isprava o usaglašenosti, tehnička specifikacija i uputstvo

Član 29

Proizvođač je dužan da za svaku vrstu eksplozivne materije koju proizvodi ima:

- ispravu o usaglašenosti sa tehničkim zahtjevima;
- tehničku specifikaciju i
- uputstva za upotrebu, skladištenje i uništavanje eksplozivne materije.

Proizvođač pirotehničkih sredstava dužan je da, uz dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, ima i oznaku razreda pirotehničkih sredstava.

Obavještanje o početku, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti

Član 30

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik kome je odobrena proizvodnja, promet ili upotreba eksplozivnih materija dužno je da u roku od osam dana od dana početka, promjene ili prestanka obavljanja djelatnosti obavijesti Ministarstvo.

4. Promet

Definicija

Član 31

Pod prometom eksplozivnih materija, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se prodaja eksplozivnih materija privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu koje ima dozvolu za nabavku eksplozivne materije, kao i skladištenje u vezi sa prodajom.

Prometom eksplozivnih materija u smislu ovog zakona ne smatra se prodaja na malo pirotehničkih sredstava za zabavu razreda I i II, municije, baruta, sporogorećih štapina i inicijalnih kapisli za municiju u prodajnim objektima privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika kojima je izdata dozvola za promet, u skladu sa posebnim propisima.

Dozvola za promet

Član 32

Promet eksplozivnih materija vrši privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje je registrovano za obavljanje te djelatnosti i ima dozvolu za promet eksplozivnih materija.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Dozvola za promet eksplozivnih materija može da sadrži dodatne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Uslovi za obavljanje prometa

Član 33

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz člana 32 stav 1 ovog zakona mora imati:

- odgovorno lice i
- skladišni objekat, odnosno priručno skladište za koje je izdata upotrebna dozvola.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i da ispunjava uslove za rukovanje iz člana 19 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za promet

Član 34

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik uz zahtjev za izdavanje dozvole za promet eksplozivnih materija prilaže:

- akt o upisu u Centralni registar Privrednog suda;
- podatke o odgovornom licu;
- dokaze o ispunjavanju uslova iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona i
- dokaz da ima skladišni objekat, odnosno priručno skladište iz člana 33 stav 1 alineja 2 ovog zakona.

Obaveza prodaje u količinama navedenim u dozvoli za nabavku

Član 35

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji vrše promet mogu prodavati eksplozivne materije samo privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku ili fizičkom licu koje ima dozvolu za nabavku eksplozivnih materija u količinama navedenim u dozvoli za nabavku eksplozivnih materija.

Prestanak važenja dozvole za promet

Član 36

Dozvola za promet eksplozivnih materija prestaje da važi na zahtjev imao ca dozvole za promet eksplozivnih materija ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 33 ovog zakona.

Subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da Ministarstvu dostave evidencije koje su vodili u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od osam dana od dana konačnosti rješenja o prestanku dozvole za promet eksplozivnih materija.

5. Nabavka

Dozvola za nabavku

Član 37

Dozvolu za nabavku eksplozivnih materija izdaje Ministarstvo na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica koje ima dozvolu za upotrebu eksplozivnih materija.

Dozvola za nabavku eksplozivnih materija izdaje se za period od tri mjeseca.

Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, adresa i broj lične karte);
- nazivu, količini, načinu pakovanja, proizvođaču eksplozivne materije, razlozima i opravdanosti nabavke;
- mjestu i približnom vremenu upotrebe;
- licu koje će preuzeti eksplozivne materije;
- licu koje će rukovati eksplozivnim materijama i
- načinu i uslovima skladištenja.

Podnosiocu zahtjeva za izdavanje dozvole za nabavku eksplozivnih materija, Ministarstvo može odrediti dodatne bezbjednosne ili druge potrebne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Dozvola fizičkom licu za nabavku

Član 38

Fizičkom licu može se odobriti nabavka najviše pet kilograma eksplozivnih materija, 50 komada sredstava za paljenje i odgovarajuća količina sporogorećeg štapina.

Eksplozivnim materijama iz stava 1 ovog člana može da rukuje samo lice kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja, u skladu sa ovim zakonom.

U dozvoli za nabavku eksplozivne materije koja se izdaje fizičkom licu, određuje se i mjesto nabavke te materije, koje je najbliže mjestu upotrebe eksplozivne materije.

Fizičko lice koje je nabavilo eksplozivne materije dužno je da nakon upotrebe preostale količine tih materija vrati privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku od kojeg je nabavilo eksplozivne materije ili da obezbijedi da ih uništi stručno osposobljeno lice i da o tome obavijesti Ministarstvo i organ uprave nadležan za poslove policije.

Fizičko lice koje nabavlja pirotehnička sredstva I i II razreda za sopstvenu upotrebu ne mora imati dozvolu za nabavku.

Dozvola za višekratnu nabavku

Član 39

Privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku čija djelatnost zahtijeva redovnu upotrebu eksplozivnih materija može se, u zavisnosti od mogućnosti smještaja i obima potrošnje eksplozivnih materija, izdati dozvola za višekratnu nabavku tih materija.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na period od tri mjeseca.

Nabavka eksplozivnih materija u količinama koje se mogu skladištiti

Član 40

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik može nabavljati eksplozivne materije potrebne za vršenje poslova miniranja i pirotehnička sredstva za izvođenje javnog vatrometa u količinama koje može skladištiti.

Broj primjeraka izdate dozvole za nabavku

Član 41

Dozvola za nabavku eksplozivnih materija izdaje se podnosiocu zahtjeva u dva primjerka.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji se bave prometom eksplozivnih materija dužni su da pri prodaji eksplozivne materije, u oba primjerka dozvole za nabavku eksplozivnih materija, naznače vrstu i količinu prodate eksplozivne materije, da jedan primjerak zadrže za sebe, a drugi uruče licu koje vrši nabavku.

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje upotrebljava eksplozivne materije može nabaviti eksplozivne materije kod više isporučilaca, pod uslovom da svaki isporučilac na poleđini dozvole naznači izdatu količinu i vrstu eksplozivne materije i naznaku ovjeri potpisom odgovornog lica i pečatom.

Kontejner za skladištenje

Član 42

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji vrše poslove miniranja dužni su da na gradilištima imaju kontejnere za skladištenje neupotrijebljenih eksplozivnih materija.

6. Upotreba

Mjesto upotrebe

Član 43

Eksplozivne materije mogu se upotrebljavati na mjestima koja su određena u dozvoli za nabavku ili upotrebu tih materija.

Zabrana upotrebe

Član 44

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik može upotrebljavati eksplozivne materije za obavljanje radova na gradilištima ili drugim sličnim mjestima samo ako su preuzete iz njegovog skladišnog objekta ili kontejnera.

Eksplzivne materije ne mogu se upotrebljavati na mjestima gdje je nadležni organ odredio zabranu obavljanja radova čije izvođenje zahtijeva upotrebu tih materija.

a) Upotreba pirotehničkih sredstava

Vrste pirotehničkih sredstava

Član 45

Pirotehnička sredstva, zavisno od količine i vrste pirotehničke smješe, odnosno eksplozivnog punjenja, jačine zvuka i drugih bezbjednosnih uslova, dijele se na:

- pirotehnička sredstva razreda I – pirotehničke igračke;
- pirotehnička sredstva razreda II – sredstva za male vatromete;
- pirotehnička sredstva razreda III – sredstva za srednje vatromete i
- pirotehnička sredstva razreda IV – sredstva za velike vatromete.

Vrste, karakteristike, označavanje, bezbjednosni uslovi, uslovi skladištenja i upotrebe pirotehničkih sredstava bliže se uređuju propisom Ministarstva.

Dozvole

Član 46

Javni vatromet može da izvodi privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za vršenje djelatnosti javnih vatrometa i dozvolu za izvođenje javnog vatrometa.

Dozvole iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Uslovi za vršenje djelatnosti javnih vatrometa

Član 47

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz člana 46 stav 1 ovog zakona moraju imati:

- odgovorno lice;
- skladišni objekat, odnosno priručno skladište za koje je izdata upotrebna dozvola i
- najmanje jedno zaposleno lice koje je stručno osposobljeno za izvođenje javnog vatrometa.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima višu ili visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i da ispunjava uslove za rukovanje iz člana 19 ovog zakona.

Program i način stručnog osposobljavanja i polaganja stručnog ispita za lice koje izvodi javni vatromet utvrđuje se propisom Ministarstva.

Zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa

Član 48

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, uz zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa, prilaže:

- akt o opisu u Centralni registar Privrednog suda;
- podatke o odgovornom licu;
- podatke o zaposlenom licu koje je stručno osposobljeno za izvođenje javnog vatrometa i

– dokaz da ima skladišni objekat, odnosno priručno skladište, za koje je izdata upotrebna dozvola.

Prestanak važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa

Član 49

Dozvola za vršenje djelatnosti javnih vatrometa prestaje da važi na zahtjev imao ca dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 47 ovog zakona.

Subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da Ministarstvu dostave evidencije koje su vodili u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od osam dana od dana konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa.

Vrste vatrometa

Član 50

Javni vatrometi su profesionalni vatromet i vatromet za scenske efekte.

Profesionalni vatromet izvodi se odobrenim pirotehničkim sredstvima razreda II, III i IV, na površinama koje su za tu namjenu posebno pripremljene i na propisanoj udaljenosti od objekata, komunikacija i drugih prostora.

Vatromet za scenske efekte izvodi se u pozorištima i sličnim ustanovama, u filmskim i televizijskim studijima ili na otvorenom prostoru odobrenim pirotehničkim sredstvima razreda I, II, III i IV, kao i drugim eksplozivnim materijama koje se koriste za te namjene.

Dozvola za izvođenje javnog vatrometa

Član 51

Dozvola za izvođenje javnog vatrometa se izdaje na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika koje ima dozvolu za vršenje djelatnosti javnih vatrometa.

Dozvolom za izvođenje javnog vatrometa određuje se vrsta i razred pirotehničkih sredstava za tu namjenu, kao i mjesto i vrijeme izvođenja javnog vatrometa.

b) Miniranje

Vrste miniranja

Član 52

Poslovi miniranja su: nadzemna miniranja, specijalna miniranja, podzemna miniranja i miniranja pri razminiranju.

Nadzemna miniranja su: miniranja na površini, miniranja u građevinarstvu, miniranja pri krčenju šuma (vađenje panjeva) i iskopu jama za sadnice i miniranja za usitnjavanje prevelikih komada stijena.

Specijalna miniranja obuhvataju: podvodna miniranja, miniranja građevinskih objekata, miniranja kod seizmičkih istraživanja, tehnološka miniranja i miniranja pri izradi tunela i drugih podzemnih prostorija, osim podzemnih miniranja pri eksploataciji mineralnih sirovina.

Podzemna miniranja obuhvataju radnje podzemnog miniranja pri eksploataciji mineralnih sirovina.

Miniranja pri razminiranju su miniranja koja se sprovode pri obavljanju poslova razminiranja.

Dozvola za vršenje djelatnosti miniranja

Član 53

Poslove miniranja može da vrši privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje ima dozvolu za vršenje djelatnosti miniranja.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Uslovi za vršenje poslova miniranja

Član 54

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz člana 53 stav 1 ovog zakona mora imati:

- odgovorno lice;
- najmanje jedno zaposleno lice kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja u skladu sa ovim zakonom i
- skladišni objekat, odnosno priručno skladište za koje je izdata upotrebna dozvola.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana, mora da ima višu ili visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera i da ispunjava uslove za rukovanje iz člana 19 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 55

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik uz zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje poslova miniranja prilaže:

- akt o upisu u Centralni registar Privrednog suda;
- podatke o odgovornom licu;
- podatke o zaposlenom licu kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja u skladu sa ovim zakonom i
- dokaz da ima skladišni objekat, odnosno priručno skladište za koje je izdata upotrebna dozvola.

Prestanak važenja dozvole

Član 56

Dozvola za vršenje djelatnosti miniranja prestaje da važi na zahtjev imaoaca dozvole za vršenje djelatnosti miniranja ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 54 ovog zakona.

Subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da Ministarstvu dostave evidencije koje su vodili u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od osam dana od dana konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja.

Plan miniranja i mjere bezbjednosti

Član 57

Pri vršenju poslova miniranja, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik dužno je da preduzme bezbjednosne mjere i izvede miniranje prema planu miniranja, tako da miniranjem ne ugrozi živote, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu.

Plan miniranja iz stava 1 ovog člana izrađuje lice koje ima visoku stručnu spremu rudarske struke i položen stručni ispit, u skladu sa propisima o rudarstvu.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koje vrši poslove miniranja dužno je da o miniranjima koja se vrše u naseljenom mjestu ili u blizini naseljenog mjesta, najkasnije 24 sata prije vršenja miniranja, obavijesti Ministarstvo, organ uprave nadležan za poslove policije i javnost, putem sredstava javnog informisanja, i da tri dana prije vršenja miniranja u blizini puteva, željeznica, vodovoda, električnih ili telefonskih vodova i sličnih objekata obavijesti u pisanoj formi privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju tim objektima.

Odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja

Član 58

Nadzemno miniranje može da izvodi zaposleno lice iz člana 54 stav 1 alineja 3 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja može se izdati licu iz stava 1 ovog člana, koje ima:

- srednju, višu ili visoku stručnu spremu, odgovarajuće struke;
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja i
- četiri godine radnog iskustva na poslovima pripreme miniranja, ako ima srednju stručnu spremu ili dvije godine radnog iskustva na tim poslovima, ako ima višu ili visoku stručnu spremu.

Odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja

Član 59

Specijalno miniranje može da izvodi zaposleno lice iz člana 54 stav 1 alineja 3 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja može se izdati licu iz stava 1 ovog člana, koje ispunjava uslove iz člana 19 stav 1 ovog zakona i ima:

- višu ili visoku stručnu spremu, odgovarajuće struke;
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja i
- pet godina radnog iskustva na poslovima miniranja ako ima višu stručnu spremu, ili četiri godine radnog iskustva na tim poslovima ako ima visoku stručnu spremu.

Odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja

Član 60

Podzemno miniranje može da izvodi zaposleno lice iz člana 54 stav 1 alineja 3 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja može se izdati licu iz stava 1 ovog člana, koje ispunjava uslove iz člana 58 stav 3 ovog zakona.

Odobrenje za vršenje poslova miniranja pri razminiranju

Član 61

Miniranje pri razminiranju može da izvodi zaposleno lice iz člana 54 stav 1 alineja 3 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja pri razminiranju.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za vršenje poslova miniranja pri razminiranju može se izdati licu iz stava 1 ovog člana, koje ima:

- srednju, višu ili visoku stručnu spremu, odgovarajuće struke;
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja i
- dvije godine radnog iskustva na poslovima razminiranja ili miniranja, ako ima srednju stručnu spremu ili jednu godinu radnog iskustva na tim poslovima, ako ima višu ili visoku stručnu spremu.

Stručni ispit

Član 62

Način osposobljavanja, program i način polaganja stručnog ispita za vršenje poslova miniranja iz čl. 58, 59, 60 i 61 ovog zakona uređuje se propisom Ministarstva.

Poslovi pripreme miniranja

Član 63

Poslove pripreme miniranja (punjenje bušotine eksplozivom, postavljanje sredstava za aktiviranje i sl.) može da izvodi fizičko lice (u daljem tekstu: miner) koje:

- ispunjava uslove iz člana 19 stav 1 ovog zakona;
- ima najmanje srednju stručnu spremu i
- osposobljeno je za izvođenje poslova pripreme miniranja, o čemu posjeduje uvjerenje izdato u skladu sa propisima o rudarstvu.

Pomoćne poslove na pripremi miniranja (prenošenje eksplozivnih materija, utovar, istovar i sl.) može, pod nadzorom минера, da izvodi fizičko lice sa završenom osnovnom školom koje je prethodno upoznato sa načinom rada, opasnostima i pravilima zaštite pri rukovanju eksplozivnim materijama.

7. Uništavanje eksplozivnih materija

Uslovi i način uništavanja eksplozivnih materija

Član 64

Eksplozivne materije se uništavaju u skladu sa uputstvom proizvođača na mjestima gdje je dozvoljena upotreba eksplozivnih materija, a uništavanje se vrši na način koji ne ugrožava život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu.

Eksplozivne materije mogu uništavati samo stručno osposobljena lica iz člana 19 stav 1 ovog zakona.

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik i fizičko lice dužno je da o načinu, količini, mjestu i vremenu uništavanja neupotrijebljenih eksplozivnih materija i neupotrijebljene ambalaže obavijesti Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove policije 24 sata prije dana određenog za uništavanje.

Ako se prilikom uništavanja eksplozivnih materija predviđa jaka detonacija, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik dužno je da postupa u skladu sa članom 57 stav 3 ovog zakona.

IV PROIZVODNI I SKLADIŠNI OBJEKTI

Bezbjednosne mjere pri izgradnji i opremanju

Član 65

Proizvodni i skladišni objekti za eksplozivne materije moraju biti izgrađeni i opremljeni tako da se obezbijedi zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Lokacija za izgradnju

Član 66

Mišljenje o lokaciji za izgradnju proizvodnih i skladišnih objekata, priručnih skladišta i postavljanje kontejnera izdaje Ministarstvo.

Saglasnost na projektnu i investiciono-tehničku dokumentaciju za izgradnju proizvodnih i skladišnih objekata i priručnih skladišta, sa aspekta zaštite od požara, izdaje Ministarstvo.

Postavljanje kontejnera

Član 67

Kontejneri za smještaj eksplozivnih materija mogu se postavljati samo na mjestima koja odredi Ministarstvo u skladu sa zakonom kojim su propisane mjere za zaštitu od požara.

U kontejner se može smjestiti onoliko eksplozivnih materija koliko je predviđeno tehničkim propisom, odnosno koliko je navedeno u sertifikatu koji je izdao proizvođač kontejnera.

Smještaj više vrsta eksplozivnih materija

Član 68

U proizvodnim i skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima u kojima se čuva više vrsta eksplozivnih materija, te materije se moraju smještati u odvojene prostore ili u posebne za to izgrađene pregrade.

Sredstva za paljenje ne smiju se držati u proizvodnim i skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima, zajedno sa eksplozivnim materijama, osim ako u tim objektima postoje za to posebno opremljeni prostori.

Osvjetljavanje

Član 69

Unutrašnjost proizvodnih i skladišnih objekata, priručnih skladišta i kontejnera, po pravilu, treba da bude osvijetljena dnevnom svjetlošću.

Ako se proizvodni i skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri osvijetljavaju električnim osvijetljenjem, električne instalacije moraju da budu izvedene u skladu sa tehničkim propisom i da se održavaju u ispravnom stanju.

Zagrijavanje

Član 70

Proizvodni i skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri se, po pravilu, ne zagrijavaju, a ukoliko je zagrijavanje određenih prostora neophodno, mora da se vrši u skladu sa tehničkim propisima.

Ventilacija

Član 71

Proizvodni i skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri moraju da imaju ventilaciju.

Otvori za ventilaciju moraju biti izgrađeni tako da se ne mogu zatvoriti, odnosno zapušiti, i da kroz njih ne može da prodre voda u proizvodne i skladišne objekte, priručna skladišta i kontejnere.

Aparati, uređaji i gromobranske instalacije

Član 72

Proizvodni i skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri moraju da budu snabdjeveni aparatima ili drugim uređajima za gašenje požara i da imaju gromobransku instalaciju.

Ambalaža za pakovanje

Član 73

Eksplzivne materije drže se u proizvodnim i skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima u propisanom pakovanju i složene na način predviđen tehničkim propisima.

Upotreba

Član 74

Upotrebu proizvodnih i skladišnih objekata odobrava Ministarstvo svojim rješenjem, tek nakon što komisija nadležnog organa izvrši tehnički pregled tih objekata.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana određuje se i koje vrste eksplozivnih materija i u kojim količinama mogu da se smještaju u skladišta.

Donošenje podzakonskog propisa

Član 75

Sadržaj zahtjeva i dokumentacije za izdavanje mišljenja i saglasnosti iz člana 66 ovog zakona, bezbjednosna rastojanja za sve tipove proizvodnih i skladišnih objekata, uslovi koje moraju da ispunjavaju proizvodni i skladišni objekti i lokacija, kao i način njihovog fizičkog i tehničkog obezbjeđenja utvrđuju se propisom Ministarstva.

V EVIDENCIJE

Vođenje evidencije

Član 76

Ministarstvo vodi evidencije o:

- pravnim i fizičkim licima ovlaštenim odnosno imenovanim za ocjenjivanje usaglašenosti eksplozivnih materija;
- eksplozivnim materijama za koje je izdata dozvola za stavljanje u promet;

– izdatim dozvolama za proizvodnju, promet, nabavku eksplozivnih materija, vršenje djelatnosti javnih vatrometa, izvođenje javnog vatrometa, vršenje djelatnosti miniranja i odobrenja za vršenje poslova miniranja;

– izdatim rješenjima o prestanku važenja dozvole za proizvodnju, promet eksplozivnih materija, vršenje djelatnosti javnih vatrometa i vršenje djelatnosti miniranja i

– oduzetim uzorcima eksplozivnih materija.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji proizvode eksplozivne materije vode evidencije o vrsti i količini proizvedenih, prodatih, upotrijebljenih, uništenih, vraćenih, nestalih ili otuđenih eksplozivnih materija.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji vrše promet, nabavku i/ili upotrebljavaju eksplozivne materije vode evidencije o količini i vrsti nabavljene, prodane, upotrijebljene, uništene, vraćene, nestale ili otuđene eksplozivne materije.

Evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana čuvaju se 10 godina, a evidencije iz stava 3 ovoga člana pet godina.

Sadržaj i način vođenja evidencija iz st. 1, 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 77

Na prikupljanje, obradu, čuvanje i korišćenje podataka iz evidencija propisanih ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita neobjavljenih i ličnih podataka.

VI NADZOR

Vršenje inspekcijskog nadzora

Član 78

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora u okviru nadležnosti Ministarstva vrši inspektor za eksplozivne materije, zapaljive materije i tečnosti i gasove, u skladu sa zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.

Upravne mjere i radnje

Član 79

Pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, inspektor za eksplozivne materije, zapaljive materije i tečnosti i gasove ima ovlašćenja i da:

– uđe i pregleda objekte i prostore gdje se vrši proizvodnja, skladištenje, upotreba, uništavanje ili promet eksplozivnih materija, kao i prostore za koje postoji sumnja da su u njima eksplozivne materije;

– pregleda dokumentaciju vezanu za eksplozivne materije;

– pregleda isprave o stručnoj osposobljenosti za rukovanje eksplozivnim materijama;

– provjeri i utvrdi identitet lica koja zatekne na mjestima upotrebe, proizvodnje i skladištenja eksplozivnih materija;

– zabrani rukovanje licima koja nijesu stručno osposobljena za rukovanje eksplozivnim materijama;

– zabrani proizvodnju eksplozivnih materija i pojedine radnje vezane za promet, skladištenje, upotrebu, utovar ili istovar eksplozivnih materija zbog nepravilnosti učinjenih prilikom preduzimanja

bezbjednosnih mjera koje mogu ugroziti život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu;

- naredi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku;
- naredi druge mjere u proizvodnji, prometu i upotrebi eksplozivnih materija koje su potrebne radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

VII KAZNE NE ODREDBE

Član 80

Novčanom kaznom u iznosu od dvadesetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ako:

- 1) ne donese opšti akt iz člana 6 stav 2 ovog zakona;
- 2) lica koja rukuju ili vrše druge radnje u vezi sa eksplozivnim materijama ne upozna sa mjerama utvrđenim u aktima iz člana 6 stav 2 ovog zakona ili ih ne osposobe za postupanje za slučaj tehničko-tehnološke nesreće ili drugog rizika, u smislu propisa o zaštiti i spašavanju (član 7);
- 3) ne obezbijedi stalnu fizičku i tehničku zaštitu objekata u kojima se vrši proizvodnja ili skladištenje eksplozivnih materija (član 8);
- 4) ne organizuje i kontroliše sprovođenje propisanih mjera zaštite (član 9);
- 5) o gubitku ili krađi eksplozivnih materija odmah, a najkasnije u roku od jednog sata po saznanju, ne obavijeste Ministarstvo i organ uprave nadležan za poslove policije (član 10);
- 6) stavlja u promet i upotrebljava eksplozivne materije za koje nije izdata dozvola za stavljanje u promet (član 12 stav 1);
- 7) vrši poslove iz člana 13 ovog zakona, bez ovlašćenja (član 14 stav 1);
- 8) dozvoli da eksplozivnom materijom rukuje lice koje ne ispunjava uslove za rukovanje eksplozivnim materijama (član 19 stav 1);
- 9) započne proizvodnju eksplozivnih materija bez dozvole Ministarstva (član 22 stav 2) ili nastavi da obavlja proizvodnju kad prestane da ispunjava uslove iz člana 23 ovog zakona;
- 10) istražuje nove vrste eksplozivnih materija bez dozvole Ministarstva (član 28 stav 3);
- 11) vrši promet eksplozivnih materija bez dozvole Ministarstva (član 32 stav 1);
- 12) prodaje eksplozivne materije privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku ili fizičkom licu koje nema dozvolu za nabavku eksplozivnih materija (član 35);
- 13) nabavi eksplozivne materije bez dozvole Ministarstva (član 37 stav 1);
- 14) izvodi javne vatromete bez dozvole Ministarstva (član 46 stav 2);
- 15) vrši poslove miniranja bez dozvole Ministarstva (član 53);
- 16) prilikom miniranja ne preduzme bezbjednosne mjere za zaštitu života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine (član 57 stav 1);
- 17) nepropisnim i nestručnim uništavanjem eksplozivnih materija ugrožava živote, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu (član 64 st. 1 i 2);
- 18) proizvodne i skladišne objekte za eksplozivne materije ne izgradi i opremi tako da je obezbijeđena zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine (član 65);
- 19) proizvodne i skladišne objekte za eksplozivne materije izgradi bez pribavljanja mišljenja o lokaciji i saglasnosti na projektnu i investiciono-tehničku dokumentaciju (član 66);
- 20) kontejner postavi suprotno odredbama člana 67 ovog zakona;

21) proizvodne i skladišne objekte upotrebljava bez odobrenja Ministarstva (član 74).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom u iznosu od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 81

Novčanom kaznom u iznosu od dvadesetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ako:

1) eksplozivnim materijama rukuje lice koje nije stručno osposobljeno a nije pod nadzorom lica koje je stručno osposobljeno za rukovanje eksplozivnim materijama i ako prethodno nije upoznato sa načinom rada, opasnostima i mjerama zaštite na radu (član 20 stav 1);

2) u roku od osam dana od konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksplozivnih materija ne dostavi Ministarstvu evidencije koje je vodilo prema ovom zakonu (član 26 stav 2);

3) u roku od osam dana ne obavijesti Ministarstvo o početku, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti (član 30);

4) u roku od osam dana od dana konačnosti rješenja o prestanku dozvole za promet eksplozivnih materija ne dostavi Ministarstvu evidencije koje je vodilo u skladu sa odredbama ovog zakona (član 36 stav 2);

5) nabavlja eksplozivne materije potrebne za obavljanje poslova miniranja i pirotehnička sredstva za izvođenje javnog vatrometa u količinama koje ne može skladištiti (član 40);

6) prodaje eksplozivne materije a ne zadrži primjerak dozvole ili u dozvoli ne naznači vrstu i količinu prodane eksplozivne materije (član 41 stav 2);

7) na gradilištu nema kontejner za skladištenje neupotrijebljenih eksplozivnih materija (član 42);

8) upotrijebi nabavljene eksplozivne materije suprotno odredbama člana 44 stav 2 ovog zakona;

9) u roku od osam dana od konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za djelatnost izvođenja javnog vatrometa ne dostavi Ministarstvu propisane evidencije (član 49 stav 2);

10) izvodi javni vatromet bez dozvole ili ako izvodi javni vatromet na mjestu, u vrijeme, vrstom i razredom pirotehničkog sredstva suprotno dozvoli za izvođenje javnog vatrometa (član 51);

11) u roku od osam dana od konačnosti rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje poslova miniranja ne dostavi Ministarstvu propisane evidencije (član 56 stav 2);

12) ne preduzme bezbjednosne mjere, ne izradi plan miniranja ili ne izvede miniranje prema planu miniranja (član 57 stav 1);

13) vrši poslove miniranja u naseljenom mjestu ili u blizini naseljenog mjesta a prethodno ne obavijesti Ministarstvo, organ uprave nadležan za poslove policije, javnost i privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju putevima, željeznicom, vodovodom, električnim ili telefonskim vodovima ili sličnim objektima (član 57 stav 3);

14) poslove nadzemnog miniranja, specijalnog miniranja, podzemnog miniranja ili miniranja pri razminiranju izvode lica, koja nemaju odobrenja za vršenje poslova miniranja ili za vršenje pojedinih vrsta miniranja (član 58, 59, 60 i 61);

15) poslove pripreme miniranja ili pomoćne poslove na pripremi miniranja vrši fizičko lice koje ne ispunjava uslove iz člana 63 ovog zakona;

16) u proizvodnom i skladišnom objektu u kome se čuva više vrsta eksplozivnih materija ne smjesti te materije u odvojene prostore ili u posebne za to izgrađene pregrade, ili sredstva za paljenje drži zajedno sa eksplozivnim materijama (član 68);

17) ne vodi i ne čuva propisane evidencije (član 76 st. 2, 3 i 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom u iznosu od petostrukog do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 82

Novčanom kaznom u iznosu od trostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) po završenim radovima preostale količine eksplozivnih materija ne vrati privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku kod kojeg ih je nabavilo ili ako ih ne uništi stručno osposobljeno lice i o tome ne obavijesti Ministarstvo i organ uprave nadležan za poslove policije (član 38 stav 4);
- 2) vrši poslove nadzemnog miniranja, specijalnog i/ili podzemnog miniranja i/ili miniranja pri razminiranju a nema odobrenje za vršenje tih poslova (član 58 stav 1, član 59 stav 1, član 60 stav 1 i član 61 stav 1);
- 3) izvodi poslove pripreme miniranja a ne ispunjava uslove iz člana 63 stav 1 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana fizičkom licu se može izreći i novčana kazna na licu mjesta do trostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 83

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Lista iz člana 17 ovog zakona sadrži i eksplozivne materije za čije je stavljanje u promet izdato odobrenje po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za usklađivanje sa zakonom

Član 84

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji vrše proizvodnju, ispitivanje i promet eksplozivnih materija ili upotrebljavaju eksplozivne materije i vrše skladištenje tih materija na osnovu odobrenja propisanih Zakonom o prometu eksplozivnih materija («Službeni list SFRJ», br. 30/85, 6/89, 53/91 i «Službeni list SRJ», br. 68/2002) i Zakonom o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima («Službeni list SRJ», br. 44/76, 49/76, 34/86 i 11/88) dužni su da svoje poslovanje i djelatnost usklade sa ovim zakonom i propisima donesenim za sprovođenje ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu propisa za sprovođenje ovog zakona.

Priznavanje položenog stručnog ispita

Član 85

Položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja ili izvođenja javnog vatrometa po propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona, smatra se položenim u smislu ovog zakona.

Postupci za izdavanje odobrenja odnosno dozvola

Član 86

Postupci za izdavanje odobrenja odnosno dozvola pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o prometu eksplozivnih materija («Službeni list SFRJ», br. 30/85, 6/89, 53/91 i «Službeni list SRJ», broj 68/02) i Zakona o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima («Službeni list SRCG», br. 44/76, 49/76, 34/86 i 11/88).

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 87

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da se primjenjuje Zakon o prometu eksplozivnih materija («Službeni list SFRJ», br. 30/85, 6/89, 53/91 i «Službeni list SRJ», br. 68/02) i prestaje da važi Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima («Službeni list SRCG», br. 44/76, 49/76, 34/86 i 11/88), u dijelu koji se odnosi na eksplozivne materije.

Stupanje na snagu

Član 88

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Crne Gore».

16. Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima

161.

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI PROIZVODA S PROPISANIM ZAHTJEVIMA

("Sl. list Crne Gore", br. 14/08 od 29.02.2008)

Proglašavam Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima, koji je donijela Skupština Crne Gore na sjednici drugog vanrednog zasjedanja u 2008. godini, dana 11. februara 2008. godine.

Broj: 01-290/2

Podgorica, 21. februara 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

ZAKON

O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI PROIZVODA S PROPISANIM ZAHTJEVIMA

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se: način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode, postupci ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima (u daljem tekstu: ocjenjivanje usaglašenosti), donošenje tehničkih propisa, registar tehničkih propisa, vršenje nadzora nad ispunjavanjem zahtjeva iz tehničkih propisa, važenje dokumenata o usaglašenosti i znakova usaglašenosti izdatih u inostranstvu.

Svrha i sadržaj donošenja tehničkih propisa

Član 2

- (1) Tehnički propisi se donose radi zaštite javnog interesa a naročito života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine i zaštite imovine.
- (2) Donošenjem tehničkih propisa za pojedine proizvode, odnosno grupe proizvoda, propisuje se najmanje jedan od sljedećih elemenata:
 - tehnički zahtjevi koje moraju ispunjavati proizvodi koji se stavljaju u promet ili upotrebu;
 - prava i obaveze privrednih društava, drugih pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja stavljaju proizvode u promet ili upotrebu;
 - postupci ocjenjivanja usaglašenosti, uključujući i redovne i vanredne kontrole proizvoda u upotrebi;
 - uslovi koje mora da ispunjava tijelo koje vrši ocjenjivanje usaglašenosti;
 - isprave koje prate proizvode prilikom stavljanja u promet ili upotrebu;
 - znak i način označavanja proizvoda.

Principi izrade, donošenja i primjene tehničkih propisa i postupaka za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 3

- (1) Tehnički propisi i postupci za ocjenjivanje usaglašenosti se ne smiju pripremati, donositi i primjenjivati radi stvaranja nepotrebnih prepreka u međunarodnoj trgovini koje ograničavaju trgovinu u stepenu višem od neophodnog za postizanje dozvoljene svrhe, u zavisnosti od rizika koje može izazvati neusaglašenost sa tehničkim zahtjevom.
- (2) Postupci ocjenjivanja usaglašenosti se preduzimaju i završavaju u najkraćem roku i na način koji nije nepovoljniji za proizvode porijeklom izvan Crne Gore od onog koji se primjenjuje na slične domaće proizvode.
- (3) Trajanje postupka ocjenjivanja usaglašenosti se utvrđuje zakonom ili propisom donešenim na osnovu zakona, a na zahtjev, podnosilac se obavještava o trajanju postupka ocjene usaglašenosti.
- (4) Proizvod porijeklom iz države koja je potpisnica odgovarajućeg međunarodnog ugovora tretira se na način koji ne smije biti nepovoljniji od tretmana koji ima sličan proizvod domaćeg porijekla, odnosno od sličnog proizvoda porijeklom iz drugih država.
- (5) Prilikom izrade tehničkog propisa za oblast u kojoj postoje odgovarajući međunarodni standardi ili je donošenje standarda u završnoj fazi, ti standardi ili njihovi odgovarajući dijelovi će se koristiti kao osnova za tehnički propis, osim ako predstavljaju neefikasno ili neodgovarajuće sredstvo za postizanje dozvoljene svrhe.
- (6) Tehničkim propisom se prvenstveno utvrđuju zahtjevi koje proizvod treba da ispunjava u primjeni, prije nego u pogledu dizajna ili opisnih karakteristika.
- (7) Kada prestanu okolnosti koje su dovele do donošenja, tehnički propis će biti stavljen van snage. Ukoliko se, usljed izmijenjenih okolnosti, svrha propisa odnosno drugog akta može ostvariti sa manje ograničenja po trgovinu, tehnički propis će se izmijeniti.
- (8) Ministarstvo nadležno za infrastrukturu kvaliteta (u daljem tekstu: Ministarstvo) obezbjeđuje zainteresovanim stranama, na njihov zahtjev, informacije koje se odnose na opravdanost tehničkog propisa koji može imati značajan uticaj na međunarodnu trgovinu.

Obaveza informisanja

Član 4

- (1) Ministarstvo je dužno da preko informacionog punkta pruža informacije na zahtjev zainteresovanih strana i domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, kao i da obezbijedi odgovarajuću dokumentaciju u vezi:
- tehničkog propisa koji je donijet ili predložen u Crnoj Gori,
 - postupaka ocjenjivanja usaglašenosti koji se primjenjuju u Crnoj Gori,
 - članstva Crne Gore u međunarodnim i regionalnim sistemima procjene usaglašenosti ili u bilateralnim i multilateralnim sporazumima koji se odnose na tehničke propise.
- (2) Za dostavljanje informacija i kopija dokumenta iz stava 1 ovog člana plaćaju se naknade u visini stvarnih troškova, koji moraju biti isti za domaća i strana lica.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) proizvod je rezultat procesa (hardver, softver, procesni materijal ili usluga), koji je projektovan, proizveden ili na drugi način dobijen, bez obzira na nivo njegove prerade, a namijenjen je za stavljanje u promet ili upotrebu;
- 2) tehnički propis je propis koji sadrži tehničke zahtjeve neposredno, ili pozivanjem na crnogorski standard, tehničku specifikaciju ili pravilo prakse, ili uključuje sadržaje odnosnih dokumenata, kao i postupke ocjenjivanja usaglašenosti;
- 3) tehnički zahtjev je dokument kojim se propisuju karakteristike proizvoda ili metode proizvodnje i obrade za taj proizvod, uključujući i administrativne odredbe koje se mogu primijeniti na taj proizvod, a koje su obavezujućeg karaktera i s kojima je usaglašenost obavezna, a može da sadrži ili da se isključivo odnosi na terminologiju, simbole, zahtjeve koji se odnose na pakovanje, označavanje ili obilježavanje ako se primjenjuju na proizvod, metod proizvodnje ili obrade;
- 4) tehnička specifikacija je dio opšteg akta u kome se definišu tehnički zahtjevi koje moraju ispunjavati proizvodi;
- 5) stavljanje proizvoda u promet je prva prodaja, ponuda na prodaju ili učešće u poslovnoj transakciji koja se odnosi na proizvod;
- 6) upotreba je prva upotreba proizvoda u Crnoj Gori od strane krajnjeg korisnika;
- 7) isporučilac je proizvođač, njegov zastupnik, sa sjedištem u Crnoj Gori, uvoznik, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili drugo fizičko lice koje je stavilo proizvod u promet ili omogućilo njegovo korišćenje;
- 8) ocjenjivanje usaglašenosti je svaka aktivnost kojom se posredno ili neposredno utvrđuje da su ispunjeni propisani tehnički zahtjevi za proizvode;
- 9) tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je nezavisna laboratorija, sertifikaciono tijelo, kontrolni organ, organ uprave, odnosno drugi organ koji učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti;
- 10) imenovanje je postupak koji sprovodi nadležno ministarstvo u svrhu davanja nadležnosti laboratoriji, sertifikacionom tijelu, kontrolnom organu, odnosno drugom subjektu za obavljanje poslova ocjene usaglašenosti za potrebe isporučilaca;
- 11) ovlašćivanje je postupak koji sprovodi nadležno ministarstvo u svrhu davanja nadležnosti tijelu za ocjenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova ocjene usaglašenosti za potrebe državne uprave;
- 12) isprava o usaglašenosti je izjava, izvještaj o ispitivanju, sertifikat ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa ogovarajućim tehničkim propisom;

- 13) znak usaglašenosti je znak ili oznaka koja je pričvršćena na proizvod i ukazuje na njegovu usaglašenost sa odgovarajućim tehničkim propisom;
- 14) notifikacija je obezbjeđivanje odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji informacija koje se zahtijevaju na osnovu međunarodnog sporazuma koji obavezuje Crnu Goru, uključujući informisanje u skladu sa Sporazumom o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije;
- 15) zainteresovana strana je zainteresovana članica, odnosno nadležni organ članice međunarodnih organizacija uključujući Svjetsku trgovinsku organizaciju, u skladu sa pravilima međunarodnih sporazuma.

II. PROPISIVANJE TEHNIČKIH ZAHTJEVA

Nadležnost

Član 6

- (1) Ministarstvo nadležno za donošenje tehničkog propisa (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) donosi tehnički propis u skladu sa principima utvrđenim članom 3 ovog zakona i obavezama preuzetim bilateralnim i multilateralnim sporazumima o sprječavanju i otklanjanju prepreka u međunarodnoj trgovini.
- (2) Način izrade i donošenja tehničkih propisa urediće se propisom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).
- (3) Tehnički propisi objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjuju se najranije šest mjeseci od dana objavljivanja.

Notifikacija

Član 7

- (1) Kada predloženi tehnički propis nema osnovu u međunarodnom standardu ili nije u skladu sa njim, a može da ima značajnog uticaja na spoljnu trgovinu, nadležno ministarstvo:
 - dostavlja obavještenje o pristupanju izradi tehničkog propisa zainteresovanim stranama u skladu sa pravilima međunarodnih sporazuma;
 - u pripremi nacrtu tehničkog propisa obavještava zainteresovane strane o proizvodima na koje će se odnositi predloženi tehnički propis, zajedno sa opisom njegovih ciljeva i obrazloženjem;
 - na zahtjev zainteresovanih strana, obezbjeđuje kopije predloženog tehničkog propisa i, kada je to moguće, identifikuje djelove koji suštinski odstupaju od odgovarajućeg međunarodnog standarda;
 - dozvoljava, bez diskriminacije, zainteresovanim stranama da u razumnom roku dostave komentare u pisanoj formi, diskutuju o ovim komentarima na njihov zahtjev, i razmotri komentare i rezultate tih diskusija.
- (2) Odredbe stava 1 ovoga člana i rok iz člana 6 stav 3 ovog zakona ne primjenjuju se kada nastupe ili prijete da nastupe opasnosti koje ugrožavaju bezbjednost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka i životnu sredinu.
- (3) Nadležno ministarstvo, u slučajevima iz stava 2 ovog člana, nakon donošenja tehničkog propisa, dužno je da:

- odmah obavijesti zainteresovane strane o tehničkom propisu i njegovim ciljevima i svrsi, kao i o prirodi hitnog problema;
- obezbijedi, na zahtjev zainteresovanih strana, kopije tehničkog propisa;
- dozvoli, bez diskriminacije, zainteresovanim stranama da dostave komentare u pisanoj formi, diskutuje o ovim komentarima na njihov zahtjev i razmotri komentare i rezultate tih diskusija.

(4) Postupak notifikacije bliže će se urediti propisom Vlade.

Stavljanje proizvoda u promet i njegova upotreba

Član 8

Proizvod se stavlja u promet ili upotrebu, odnosno upotrebljava se samo ako je u skladu s propisanim tehničkim zahtjevima, njegova usaglašenost ocijenjena prema propisanom postupku i ako je proizvod označen u skladu s propisima i ako ga prate propisane isprave.

Usaglašenost proizvoda sa tehničkim propisom

Član 9

- (1) Tehničkim propisom se može odrediti da se smatra da je proizvod usaglašen ako odgovara zahtjevima standarda na koje se tehnički propis poziva.
- (2) Usaglašenost proizvoda iz stava 1 ovog člana može se odrediti i na drugi način.

Član 10

- (1) Tehničkim propisom se može odrediti obavezna primjena tehničkih specifikacija koje nadležna ministarstva donose i izdaju kao posebne publikacije.
- (2) Tehničke specifikacije pripremaju stručne komisije koje obrazuje nadležno ministarstvo.
- (3) Spisak donesenih tehničkih specifikacija, odnosno specifikacija koje su prestale da važe, objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", a publikacije su dostupne javnosti kod nadležnog ministarstva.
- (4) Način pripreme i osnovni sadržaj tehničkih specifikacija utvrđuje se propisom Vlade.

Član 11

Pri izradi tehničkog propisa, na zahtjev nadležnog ministarstva, Institut za standar-dizaciju Crne Gore dužan je da dostavi obavještenje da li je u oblasti koju treba urediti tehničkim propisom donesen odgovarajući crnogorski standard ili predstoji njegovo donošenje, odnosno da li postoji odgovarajući evropski ili međunarodni standard.

Zaštitna klauzula

Član 12

Ako se utvrdi da proizvodi koji su usaglašeni sa tehničkim propisima mogu ugroziti javni interes, a naročito bezbjednost života, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine, nadležno ministarstvo će preduzeti mjere za povlačenje tih proizvoda s tržišta, odnosno narediti zabranu ili ograničenje njihovog stavljanja na tržište ili njihovu upotrebu.

III. REGISTAR TEHNIČKIH PROPISA

Član 13

- (1) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar tehničkih propisa.
- (2) Sadržina i način vođenja registra tehničkih propisa uređuje se propisom Vlade.

IV. POSTUPCI OCJENJIVANJA USAGLAŠENOSTI

Obaveze isporučioaca

Član 14

- (1) Tehničkim propisima određuje se za koje proizvode je isporučilac dužan, prije njihovog stavljanja u promet ili upotrebu, da:
 - 1) obezbijedi primjenu postupka ocjenjivanja usaglašenosti;
 - 2) izda, odnosno da obezbijedi ispravu o usaglašenosti;
 - 3) izradi i obezbijedi čuvanje tehničke dokumentacije u propisanom obimu, obliku i rokovima;
 - 4) obezbijedi označavanje proizvoda s propisanim znakovima usaglašenosti.
- (2) Postupci ocjenjivanja usaglašenosti propisuju se neposredno u tehničkim propisima ili posredno u standardima na koje se poziva tehnički propis, ili u tehničkim specifikacijama.
- (3) Način ocjenjivanja usaglašenosti uređuje se propisom Vlade.

Metode ocjenjivanja usaglašenosti

Član 15

- (1) Za ocjenjivanje usaglašenosti iz člana 14 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se jedan postupak, nekoliko postupaka ili odgovarajuća kombinacija različitih postupaka ocjenjivanja usaglašenosti, kao što su:
 - 1) samostalno ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda od strane proizvođača;
 - 2) ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda koje obavlja tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti na jednom uzorku ili na statistički odabranom uzorku iz proizvodnog procesa;
 - 3) sistem menadžmenta kvalitetom proizvođača;
 - 4) ocjenjivanje usaglašenosti i nadzor nad sistemom menadžmenta kvalitetom, koje obavlja tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti.
- (2) Prilikom ocjene usaglašenosti tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je dužno da:
 - u najkraćem roku ispita kompletnost zahtjeva i dokumentacije i obavijesti podnosioca zahtjeva u potpunosti i na precizan način o svim nedostacima;
 - u najkraćem roku, u potpunosti i na precizan način, dostavi podnosiocu zahtjeva rezultate procjene usaglašenosti, kako bi mogao izvršiti ispravke, ukoliko su potrebne;
 - preduzme ocjenjivanje u mjeri u kojoj je to moguće i kada zahtjev ima nedostatke, ukoliko to podnosilac zahtjeva;

- informiše podnosioca zahtjeva, ukoliko to zahtijeva, o fazi postupka i uz objašnjenje u slučaju kašnjenja u ocjenjivanju usaglašenosti;
- obezbijedi povjerljivost podataka pribavljenih ili dobijenih u vezi sa procjenom usaglašenosti proizvoda porijeklom izvan Crne Gore, na isti način kao da se radi o proizvodu porijeklom iz Crne Gore i na način da se zaštite legitimni poslovni interesi.

(3) Način i postupci ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda uređuju se propisom Vlade.

Promjena specifikacije

Član 16

Ukoliko se izvrši izmjena tehničke specifikacije proizvoda nakon utvrđivanja njegove usaglašenosti sa odgovarajućim tehničkim propisom, postupak ocjenjivanja usaglašenosti izmijenjenog proizvoda se ograničava na utvrđivanje da li proizvod još uvijek odgovara tehničkom propisu.

Znak usaglašenosti

Član 17

- (1) Znak usaglašenosti može se stavljati na proizvod koji je usaglašen s tehničkim propisom.
- (2) Obavezno je stavljanje znaka usaglašenosti na proizvod za koji je propisana obaveza stavljanja znaka usaglašenosti.
- (3) Oblik, sadržaj i izgled znaka usaglašenosti uređuje se propisom Vlade.

V. TIJELO ZA OCJENJIVANJE USAGLAŠENOSTI

Uslovi koje mora ispunjavati tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 18

Bliži uslovi koje mora ispunjavati tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti utvrđuju se tehničkim propisom i to naročito:

- 1) stručna osposobljenost zaposlenih;
- 2) neophodna oprema;
- 3) nezavisnost i nepristrasnost u postupku ocjenjivanja usaglašenosti;
- 4) čuvanje poslovne tajne;
- 5) odgovornost za izvršene poslove;
- 6) drugi uslovi, u skladu sa zakonom.

Donošenje rješenja

Član 19

- (1) Nadležno ministarstvo donosi rješenje o imenovanju, odnosno ovlašćenju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, koje se vremenski može ograničiti.

- (2) Rješenje iz stava 1 ovog člana donosi se na osnovu zahtjeva pravnog lica koje ispunjava uslove utvrđene tehničkim propisom za vršenje poslova ocjenjivanja usaglašenosti.
- (3) Prilikom donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, nadležno ministarstvo će utvrditi da li pravno lice iz stava 2 ovog člana ispunjava uslove za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti.
- (4) U postupku ocjenjivanja ispunjavanja propisanih uslova iz stava 3 ovog člana, nadležno ministarstvo će cijiniti i tehničku kompetentnost iz postupka akreditacije ili drugog podjednako važnog postupka.
- (5) Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno i protiv njega se može voditi upravni spor.

Član 20

Način imenovanja i ovlašćivanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i utvrđivanje ispunjenosti uslova iz člana 18 ovog zakona uređuju se propisom Vlade.

Registar

Član 21

- (1) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar ovlašćenih i imenovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.
- (2) Sadržina i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana uređuje se propisom Ministarstva.

Isprava o usaglašenosti

Član 22

- (1) Ispravu o usaglašenosti može izdati tijelo imenovano ili ovlašćeno za ocjenjivanje usaglašenosti, proizvođač ili uvoznik koji preduzimaju postupak ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 15 ovog zakona, u skladu sa tehničkim propisom.
- (2) U slučaju da ispravu o usaglašenosti izdaje tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, isprava iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva lica koje stavlja proizvod u promet.
- (3) Međusobna prava i obaveze u vezi sa izdavanjem isprave o usaglašenosti i održavanja uslova na osnovu kojih je izdata isprava o usaglašenosti, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti i podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana utvrđuju ugovorom.

VI. NADZOR

Član 23

- (1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše inspekcijski organi u okviru propisanih nadležnosti.
- (2) Osim ovlašćenja iz stava 1 ovoga člana nadležni inspektor može:
 - zahtijevati od isporučilaca sve potrebne informacije i uvid u dokumente o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju;
 - obaviti odgovarajući pregled i ispitivanja proizvoda s obzirom na usaglašenost s propisima kad se oni stave na tržište, odnosno kad se počnu upotrebljavati;
 - uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenu usaglašenosti;

- odrediti otklanjanje utvrđenih neusaglašenosti;
 - zahtijevati da se proizvodi označe propisanim oznakama, odnosno da se uklone nedopuštene oznake;
 - zabraniti stavljanje na tržište, ograničiti stavljanje na tržište ili odrediti povlačenje neusaglašenih proizvoda s tržišta i provesti dodatne mjere koje će osigurati da se ta zabrana poštuje;
 - obavijestiti nadležni državni organ koji je donio propis koji se odnosi na određeni proizvod da preduzme radnje utvrđene propisom o međusobnom informisanju;
 - odrediti uništavanje neusaglašenih proizvoda ako je to nužno za zaštitu zdravlja i sigurnosti ljudi.
- (3) Ako nadležni inspekcijski organ ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za vršenje pregleda ili ispitivanja iz stava 2 ovog člana, izvršenje pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti osposobljenoj ustanovi.
- (4) Troškove inspekcijskog nadzora (troškovi ispitivanja i provjere usaglašenosti proizvoda i drugi troškovi u vezi s inspekcijskim nadzorom) koji su nastali pri vršenju nadzora snosi pravno ili fizičko lice ako se pokaže da proizvod nije bio usaglašen s bitnim zahtjevima.

VII. VAŽENJE ISPRAVA I ZNAKOVA USAGLAŠENOSTI IZDATIH U INOSTRANSTVU

Važenje

Član 24

- (1) U Crnoj Gori važe isprave o usaglašenosti i znaci usaglašenosti izdati u inostranstvu, ako nadležna ministarstva procijene da primijenjeni postupci ocjene usaglašenosti pružaju dovoljan stepen usaglašenosti sa ekvivalentnim tehničkim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.
- (2) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi evidenciju o vrstama važećih isprava o usaglašenosti, znacima usaglašenosti i tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 1 ovog člana.
- (3) Sadržina i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana uređuju se posebnim propisom Vlade.

VIII. EKVIVALENTNOST TEHNIČKIH PROPISA

Ekvivalentnost

Član 25

- (1) Tehnički propisi drugih država koje su potpisnice odgovarajućih međunarodnih sporazuma, uključujući i Sporazum o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije, mogu se primjenjivati kao ekvivalentni i ako ti tehnički propisi odstupaju od tehničkih propisa u Crnoj Gori.
- (2) Bliži uslovi za primjenu tehničkih propisa iz stava 1 ovog člana uređuju se propisom Vlade.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 26

- (1) Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvjestostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, ako:
- 1) stavi u promet proizvod koji nije u skladu s propisanim tehničkim zahtjevima, ako usaglašenost proizvoda nije ocijenjena prema propisanom postupku, ako nije označen u skladu s propisima i ako ga ne prate propisane isprave (član 8);
 - 2) na proizvode koji nijesu usaglašeni s tehničkim propisima i proizvode za koje nije propisano stavljanje znakova usaglašenosti stavi znak usaglašenosti ili drugi znak koji je sličan propisanim znacima o usaglašenosti (član 17).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

Član 27

- (1) Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvjestostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori organ državne uprave ili pravno lice koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti ako obavlja poslove ocjenjivanja usaglašenosti, a da za to nema rješenje o ovlaštenju ili imenovanju (član 19 stav 1).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u organu državne uprave ili pravnom licu koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28

- (1) Tehnički propisi, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona važe uskladiće se sa ovim zakonom, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do donošenja tehničkih propisa na osnovu ovog zakona, odnosno drugih zakona, primjenjuju se tehnički propisi koji su doneseni i preuzeti na osnovu Zakona o standardizaciji ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 59/98, 70/01 i 8/03) i Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 29

Propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donešeni na osnovu Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 30

Danom početka primjene ovog zakona neće se primjenjivati Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05), Uredba o određivanju organa koji preuzimaju nadležnosti organa iz Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list RCG", broj 56/06) i Uredba o određivanju visine novčanih kazni propisanih Zakonom o metrologiji i Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s

propisanim zahtjevima ("Službeni list RCG", broj 52/06), u dijelu koji se odnosi na mjere propisane Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima.

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-8/6

Podgorica, 11. februara 2008. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r

17. Ugovori sa drugim zemljama

Memorandum of Understanding (MoU)

The -Accreditation Body of Albania (DA)", "Bulv "Zhan D'Ark", Nr. 3, Tirana

Albania

and

The "Accreditation Body of Montenegro (ATCG)", Street Jovana Tomasevica 1, Podgorica Montenegro,

are the bodies on behalf of whom this Memorandum of Understanding has been signed and declare their common intention to co-operate.

THE OBJECT OF THE MEMORANDUM

To insure a continuous cooperation between the two accreditation bodies for achieving uniform accreditation processes in the region, for providing a mutual support for the developing and raising the accreditation activity in the two countries.

OBJECTIVES AND TASKS

The bodies, in the framework of EA principles, decide:

- (i) to develop and maintain mutual confidence,
- (ii) to achieve and maintain the equivalence and harmonization of accreditation activities taking into account the relevant EA, IAF and ILAC guidelines,
- (iii) to organize the exchange of information for accreditation applied at national level,
- (iv) to identify and promote the removal of technical or administrative barriers to trade in the field of accreditation.
- (v) to promote consistency of interpretation and application of normative documents and propose actions to facilitate implementation,
- (vi) to identify specific technical problems which might form the subject of collaborative projects,
- (vii) to maintain working links with all relevant bodies and promote the infrastructure relating to harmonization of accreditation,
- (viii) to debate trends and establish criteria for the scope of accreditation and

maintain channels for a continuous flow of knowledge.

- (ix) to support each other in becoming members of the full scope of the MLA

RIGHTS

In order to achieve the objectives of this MoU, each body on behalf of whom this memorandum has been signed shall have the following rights:

- (i) to request information on the operation of the other body,
- (ii) to participate in expert working group meetings organized on behalf of one of the bodies,
- (iii) to participate in the inter-laboratory test comparisons and if appropriate to organize such exercises,
- (iv) to request reports and results of the accreditation process.
- (v) to organize study visits for the lead assessors, assessors and technical experts for witnessing, observing and working in the partner's assessment teams in fields of common interest
- (vi) to participate in joint assessment teams and to organize joint accreditations
- (vii) to take part in training activities developed by respective bodies. Training fee is offered free of charge.
- (viii) To exchange assessor and lead assessor. The tariffs will be according to the respective rules.

OBLIGATIONS

Each of the bodies on behalf of whom this Memorandum has been signed commits itself to the pursuance of the objectives and tasks of this MoU. In particular the obligations of each of these bodies are:

- (i) to make available on reasonable request its current non confidential working documents, details of new improvements introduced and its annual report,
- (ii) to promote the acceptance of recognized formats of accreditation certificates,
- (iii) to preserve the confidentiality of reports and results from the process of the accreditation supplied by another body.

VALIDITY OF THE MoU

The Memorandum of Understanding shall immediately come into operation.

This Memorandum of Understanding may be amended at any time by arrangement between the bodies and every two years the effect of the MoU will be evaluated.

If a body on behalf of whom this Memorandum has been signed, for any reason whatever, intends to terminate its participation in this Memorandum of Understanding, the body shall notify the other body of its intention not later than three months beforehand.

This Memorandum of Understanding is of an exclusively recommendatory nature. It does not create any binding legal effect on the bodies on behalf of whom this Memorandum has been signed.

For DA

Agim ANXHAKU

General Director

SPORAZUM

O SARADNJI IZMEĐU

HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE

I

AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

S P O R A Z U M O SARADNJI U OBLASTI AKREDITACIJE

U skladu sa Sporazumom o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi "CEFTA 2006", ANEKS 1, poglavlje IV Tehničke prepreke u trgovini, radi otklanjanja nepotrebnih prepreka u trgovini (u smislu Sporazuma o tehničkim preprekama u trgovini Svjetske trgovinske organizacije, WTO-TBT), HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA i AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE (u dajem tekstu: "ugovorne strane") saraduju i razmjenjuju informacije u oblasti akreditacije postupajući prema načelima i normama koje su prihvatile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti.

Član 1

Cilj ovoga Sporazuma je obezbjeđivanje stalne saradnje između ugovornih strana radi usklađivanja procesa akreditacije u regionu, uz aktivno učestvovanje oba akreditaciona tijela u razvoju i unapređenju procesa akreditacije u obje države.

Član 2

U okviru ovoga Sporazuma, ugovorne strane saradivaće u oblasti akreditacije laboratorija koji obavljaju ispitivanje i kalibraciju, kontrolnih organizacija i tijela koja obavljaju sertifikaciju proizvoda, sistema upravljanja i osoblja.

Saradnja će biti obezbjeđena kroz sljedeće aktivnosti:

- razmjenu informacija o aktivnostima i dokumentacije u oblasti akreditacije;
- zajedničko organizovanje seminara i konferencija;
- zajedničko obrazovanje osoblja;
- razmjenu ocjenjivača i eksperata registrovanih kod ugovornih strana radi upoznavanja sa procesom akreditacije na licu mjesta;
- obavljanje zajedničkog ocjenjivanja;
- zajedničko učestvovanje organizacija iz Republike Hrvatske i Crne Gore u međulaboratorijskim poređenjima.

Član 3

Kao izraz svoje spremnosti za saradnju, ugovorne strane mogu periodično, a najmanje jednom godišnje, utvrditi program saradnje na konkretnim projektima.

Periodični godišnji programi saradnje će se potpisivati naizmjenično u Republici Hrvatskoj i Crnoj Gori.

Član 4

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Sporazum se zaključuje na period od pet (5) godina i produžava se po automatizmu, ako su obje strane saglasne.

Član 5

Sporazum može biti izmijenjen i dopunjen bilo kada tokom njegovog trajanja uz saglasnost ugovornih strana.

Bilo koja od ugovornih strana može prekinuti saradnju uz prehodnu najavu od najmanje 90 dana.

Član 6

Sporazum je potpisan u Zagrebu, 24.07.2008. godine u dva (2) izvorna primjerka, na službenom jeziku Republike Hrvatske i na službenom jeziku republike Cme Gore.

S P O R A Z U M

O SARADNJI U OBLASTI AKREDITACIJE IZMEĐU INSTITUTA ZA AKREDITACIJU REPUBLIKE MAKEDONIJE I AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

U skladu sa Sporazumom o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi – „CEFTA 2006“, ANEKS 1, poglavlje IV Tehničke prepreke u trgovini, u cilju otklanjanja nepotrebnih prepreka u trgovini (u smislu STO Sporazuma o tehničkom preprekama), INSTITUT ZA AKREDITACIJU REPUBLIKE MAKEDONIJE I AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE (u daljem tekstu: „ugovorne strane“) sarađuju i razmjenjuju informacije u oblasti akreditacije postupajući prema principima i normama koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti.

Član 1.

Cilj ovog sporazuma je obezbjeđivanje stalne saradnje između ugovornih strana radi harmonizacije procesa akreditacije u regionu, uz aktivno učešće oba akreditaciona tijela u razvoju i unapređenju procesa akreditacije u obje države.

Član 2.

U okviru ovog sporazuma ugovorne strane sarađivaće u oblasti akreditacije laboratorija koje obavljaju ispitivanje i etaloniranje, tijela koja obavljaju sertifikaciju proizvoda, sistema upravljanja, osoblja i kontrolnih tijela.

Ova saradnja će biti obezbijeđena kroz sledeće aktivnosti:

- razmjenu informacija o aktivnostima i dokumentacije u oblasti akreditacije;
- zajedničko organizovanje seminara i konferencija,
- uzajamno obučavanje kadrova;
- razmjenu ocjenjivača i tehničkih eksperata registrovanih kod ugovornih strana u cilju upoznavanja sa procesom akreditacije na licu mjesta;
- obavljanje zajedničkog ocjenjivanja;
- zajedničko učestvovanje organizacija iz Republike Makedonije i Crne Gore u međulaboratorijskim poređenjima.

Član 3.

Kao izraz svoje riješenosti da sarađuju, ugovorne strane će periodično, a najmanje jednom godišnje, utvrđivati program saradnje sa konkretnim projektima.

Periodični/godišnji programi saradnje će se potpisivati naizmjenično u Republici Makedoniji i Crnoj Gori

Član 4.

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Sporazum se zaključuje na period od (5) godina i produžava se po automatizmu ukoliko su obje strane saglasne.

Član 5.

Sporazum može biti izmijenjen i dopunjen bilo kada tokom trajanja njegovog trajanja uz saglasnost ugovornih strana.

Bilo koja od ugovornih strana može da prekine saradnju uz predhodnu najavu od najmanje 90 dana.

Član 6.

Potpisano u Skoplju , dana 29. januara 2008. godine, po dva (2) originalna primjerka, svaki na makedonskom i crnogorskom jeziiku sa tekstom jednako vjerodostojnim.

Za
za akreditaciju
Republike Makedonije
Nikolić

DIREKTOR

Za
Akreditaciono tijelo Crne Gore
dr Trpe Ristovski

DIREKTOR

Institut
Ranko

S P O R A Z U M

O SARADNJI U OBLASTI AKREDITACIJE IZMEĐU AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE I AKREDATACIONOG TIJELA SRBIJE

U skladu sa Sporazumom o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi – „ CEFTA 2006“, ANEKS 1, poglavlje IV Tehničke prepreke u trgovini, u cilju otklanjanja nepotrebnih prepreka u trgovini (u smislu STO Sporazuma o tehničkom preprekama), AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE I AKREDITACIONO TIJELO SRBIJE (u daljem tekstu: „ ugovorne strane“) sarađuju i razmjenjuju informacije u oblasti akreditacije postupajući prema principima i normama koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti.

Član 1.

Cilj ovog sporazuma je obezbeđivanje stalne saradnje između ugovorenih strana radi harmonizacije procesa akreditacije u regionu, uz aktivno učešće oba akreditaciona tijela u razvoju i unapređenju akreditacije u obje države.

Član 2.

U okviru ovog sporazuma ugovorne strane sarađivaće u oblasti akreditacije laboratorija koje obavljaju ispitivanje i etaloniranje, tijela koja obavljaju sertifikaciju proizvoda, sistema upravljanja, osoblja i kontrolnih tijela.

Ova saradnja će biti obezbijeđena kroz sledeće aktivnosti:

- razmjenu informacija o aktivnostima i dokumentacije u oblasti akreditacije;
- zajedničko organizovanje seminara i konferencija,
- uzajamno obučavanje kadrova;
- razmjenu ocjenjivača i tehničkih eksperata u cilju upoznavanja sa procesom akreditacije na licu mjesta;
- obavljanje zajedničkog ocjenjivanja;
- zajedničko učestvovanje organizacija iz Crne Gore i Srbije u međulaboratorijskim poređenjima.

Član 3.

Kao izraz svoje riješenosti da sarađuju, ugovorne strane će periodično, a najmanje jednom godišnje, utvrđivati program saradnje sa konkretnim projektima.

Periodični/godišnji programi saradnje će se potpisivati naizmjenično u Crnoj Gori i Srbiji.

Član 4.

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Sporazum se zaključuje na period od (5) godina i produžava se po automatizmu ukoliko su obje strane saglasne.

Član 5.

Sporazum može biti izmijenjen i dopunjen bilo kada tokom njegovog trajanja uz saglasnost ugovornih strana.

Bilo koja od ugovornih strana može da prekine saradnju uz predhodnu najavu od najmanje 90 dana.

Član 6.

Potpisano u Podgorici, dana 16. januara 2008. godine, u četiri (4) originalna primjerka od kojih se po dva nalaze kod svake strane.

Za

Akreditaciono tijelo Crne Gore

Ranko Nikolić
Direktor

Za

Akreditaciono tijelo Srbije

dr Dejan Krnjaić
Direktor

SPORAZUM O SARADNJI
IZMEĐU
INSTITUTA ZA AKREDITOVANJE BOSNE I HERCEGOVINE
I
AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

SPORAZUM

O SARADNJI U OBLASTI AKREDITACIJE IZMEĐU INSTITUTA ZA AKREDITOVANJE BOSNE I
HERCEGOVINE I

AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

U skladu sa Sporazumom o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi "CEFTA 2006", ANEKS 1, poglavlje IV Tehničke prepreke u trgovini, u cilju otklanjanja nepotrebnih prepreka u trgovini (u smislu STO Sporazuma o tehničkim preprekama), INSTITUT ZA AKREDITOVANJE BOSNE I HERCEGOVINE I AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE (u daljem tekstu: "ugovorne strane") saraduju i razmjenjuju informacije u oblasti akreditacije postupajući prema principima i normama koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti.

Član 1.

Cilj ovog sporazuma je obezbjeđivanje stalne saradnje između ugovornih strana radi harmonizacije procesa akreditacije u regionu, uz aktivno učešće oba akreditaciona tijela u razvoju i unapređenju procesa akreditacije u obje države.

Član 2.

U okviru ovog sporazuma ugovorne strane saradivaće u oblasti akreditacije laboratorija koje obavljaju ispitivanje i etaloniranje, tijela koja obavljaju sertifikaciju proizvoda, sistema upravljanja, osoblja i kontrolnih tijela.

Ova saradnja će biti obezbjeđena kroz sljedeće aktivnosti:

- razmjenu informacija o aktivnostima i dokumentacije u oblasti akreditacije;
- zajedničko organizovanje seminara i konferencija;
- uzajamno obučavanje kadrova;
- razmjenu ocjenjivača i tehničkih eksperata registrovanih kod ugovornih strana u cilju upoznavanja sa procesom akreditacije na licu mjesta;
- obavljanje zajedničkog ocjenjivanja;
- zajedničko učestvovanje organizacija iz Bosne i Hercegovine i Crne Gore u međulaboratorijskim poređenjima.

Član 3.

Kao izraz svoje riješenosti da saraduju, ugovorne strane će periodično, a najmanje jednom godišnje, utvrđivati program saradnje sa konkretnim projektima.

Periodični/godišnji programi saradnje će se potpisivati naizmjenično u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Član 4.

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Sporazum se zaključuje na period od pet (5) godina i produžava se po automatizmu ukoliko su obje strane saglasne.

Član 5.

Sporazum može biti izmijenjen i dopunjen bilo kada tokom njegovog trajanja uz saglasnost ugovornih strana.

Bilo koja od ugovornih strana može da prekine saradnju uz prethodnu najavu od najmanje 90 dana.

Član 6.

Sporazum je potpisan u Sarajevu dana 14.03.2008. g. u dva izvorna primjerka, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, hrvatskom i srpskom i na službenom jeziku Crne Gore - crnogorskom jeziku.

Za Institut za akreditovanje Bosne i Hercegovine

dr. Žarko Petrović, direktor

Za Akreditaciono tijelo Crne Gore

Ranko Nikolić, direktor

SPORAZUM O SARADNJI

Između

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

i

DIREKCIJE ZA STANDARDIZACIJU REPUBLIKE ALBANIJE

Institut za standardizaciju Crne Gore, daljem tekstu "ISME" kao jedna strana i

Direkcija za standardizaciju Republike Albanije, u daljem tekstu "DPS" kao druga strana:

U daljem tekstu "strane"

koje

u potpunosti svjesne pozitivnog uticaja standarda i postupaka ocjene usaglašenosti imaju za cilj razvoj ekonomija i regionalne trgovine,

u cilju eliminisanja tehničkih barijera u trgovini između Crne Gore i Republike Albanije, povećanja nivoa sigurnosti i zaštite zdravlja ljudi, kao i očuvanja životne sredine,

izražavajući težnju za međusobnom saradnjom u oblasti standardizacije, postupajući prema principima i pravilima koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti,

uzimajući u obzir procese u oblasti standardizacije i ocjenjivanja usaglašenosti u svrhu unapređivanja odnosa i uzajamne pomoći dvaju zemalja.

imajući u vidu Sporazum «CEFTA 2006», ANEKS 1, poglavlje IV, član 13. koji upućuje na regionalnu saradnju, na osnovu svojih nadležnosti i funkcija, sporazumjele su se o uspostavljanju bilateralne saradnje i

U cilju pomoći u dijelu harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

su se dogovorile kako slijedi:

Član I

Saradnja između strana sastoji se u razmjeni informacija i iskustava u oblasti standardizacije, u dijelu:

1. Implementacije standarda i njihove razmjene;
2. Promovisanja opšte uloge Evropskih Standarda i posebno harmonizovanih standarda u dijelu implementacije Direktiva Novog Pristupa; pospješivanja otklanjanja tehničkih prepreka u trgovini;
3. Zajedničke podrške i razmjene informacija po pitanju ispunjenja 9 uslova za punopravno članstvo u CEN i CENELEC;
4. Organizacije rada u poslovima standardizacije;
5. Implementacije obaveza WTO u dijelu standarda; kao i
6. Korišćenja kompjuterske tehnologije u razvoju standarda i baze podataka

Član 2

Strane sarađuju u dijelu standardizacije, implementacije procedura i internih pravila, kao i po pitanju svog učešća u međunarodnim i evropskim poslovima iz oblasti standardizacije, uključujući:

1. Promovisanje opšte uloge Evropskih Standarda i posebno harmonizovanih standarda u oblasti implementacije Direktiva Novog Pristupa: pospješivanja otklanjanja tehničkih prepreka u trgovini;
2. Ispunjenje zahtjeva lokalnih privrednika za standardima i ostalim dokumentima na Teritorijama ugovornih strana, uzimajući u obzir pravo Intelektualne Svojine, odredbe CEN/CENELEC Pravilnik 10 „Smjernice za distribuciju i prodaju CEN/CENELEC publikacija“, CEN/CENELEC Pravilnik 12. Koncept Pridruživanja (Affiliation) u CEN i CENELEC, kao i odredbe ovog Bilateralnog Sporazuma

Član 3

Imajući u vidu značaj usaglašenosti sa standardima za pospješivanje zajedničke trgovine kao i promovisanje saradnje u oblasti standardizacije i srodnih aktivnosti, strane Sporazuma su takođe odlucile da u cilju bolje saradnje razmijene i sljedeće informacije:

- u dijelu ocjenjivanja usaglašenosti po zahtjevima nacionalnih standarda i standarda koji su identični sa evropskim i međunarodnim standardima,
- po pitanju sistema za ocjenu usaglašenosti,
- po pitanju primjene znaka usaglašenosti.

Član 4

Saradnja između ugovornih strana se odvija na sledeći način:

1. zajedničkom razmjenom normativnih i drugih dokumenata u oblasti standardizacije;
2. zajedničkom posjetom eksperata u cilju razmjene iskustava, obuka, konferencija itd;
3. učešćem pozvanih eksperata iz ISME i DPS na seminarima, konferencijama i drugim ekspertskim događajima koje će organizovati obje strane.

Ostale pojedinosti i finansijska pitanja koja se odnose na aktivnosti iz ovog člana se dogovaraju posebnim Aneksima na ovaj Sporazum između datih strana:

Član 5

Obje strane periodično, najmanje jednom godišnje, usaglašavaju i odobravaju programe za saradnju u oblasti konkretnih projekata.

Periodični godišnji programi se potpisuju naizmjenično u Crnoj Gori i Republici Albaniji. Način na koji se potpisuju zavisi od prethodnog odobrenja obje strane.

Strane, ukoliko je neophodno, formiraju zajedničke radne grupe za realizaciju ovog Sporazuma.

Član 6

Strane obezbjeđuju povjerljivost dokumenata i informacija dobijenih u okviru ovog Sporazuma.

Dokumentacija i informacije mogu da budu ustupljene trećoj strani samo uz pismenu saglasnost obje strane,

Informacije o razgovorima i rezultatima razgovora mogu da budu objavljene samo posle konsultacija i uz saglasnost obje strane.

Član 7

Ovaj Sporazum ne utiče na prava i obaveze koje proističu iz sporazuma koje su strane i njihove organizacije sklopile sa drugim zemljama.

ČLAN 8

Izmjene i dopune ovog Sporazuma vrse se uz saglasnost obje strane, aneksima ugovora, koji stupaju na snagu danom potpisivanja.

ČLAN 9

Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu datumom potpisivanja.

Svaka strana može da otkáže ovaj Sporazum tako što će pismenim putem obavijestiti drugu sporazumnu stranu. Ovaj Sporazum prestaje da važi u roku od 3 (tri) mjeseca od dana prijema ovakvog

obavještenja.

ČLAN 10

Ovaj Sporazum sačinjen je na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku. U slučaju spora po pitanju tumačenja datog Sporazuma, koristiće se engleska verzija Sporazuma.

Sva sporna pitanja po pitanju tumačenja i ispunjenja ovog Sporazuma rješavaju se zajedničkim konsultacijama i pregovorima između strana.

Zaključen u Ohridu dana 18.06.2009. u dva istovjetna primjerka. na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu tekstovi moraju biti vjerodostojni.

Mjesto Ohrid , datum 18.06.2009.

Za

Institut za standardizaciju
standardizaciju

Crne Gore

Za

Direkciju za

Republike Albanije

Miodrag Perović, Direktor
direktor

Arben Nati, Generalni

SPORAZUM O POSLOVNO TEHNIČKOJ SARADNJI

između

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

i

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

(u daljem tekstu: strane)

Institut za standardizaciju Crne Gore (ISME) i Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (BAS) dalje u tekstu "strane",

u cilju smanjivanja tehničkih prepreka u trgovini između Republike Crne Gore i Bosne i Hercegovine, povećanja nivoa sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi i životinja, kao i očuvanja životne sredine,

izražavajući težnju za međusobnom saradnjom u oblasti standardizacije, postupajući prema principima i pravilima koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti,

uzimajući u obzir značaj aktivnosti u oblastima standardizacije, ocjenjivanja usklađenosti, za unapređivanje odnosa i uzajamne pomoći dvaju zemalja,

na osnovu svojih nadležnosti i funkcija, sporazumjeli su se o uspostavljanju bilateralne saradnje u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, kako slijedi:

Član 1.

Saradnja između strana sastojće se u razmjeni informacija, iskustava i zajedničkog rada u oblastima:

1. Standardizacije

Strane sarađuju u oblasti standardizacije, implementacije postupaka i propisa, kao i o njihovom učešću u međunarodnoj i evropskoj standardizaciji u vezi sa:

- preuzimanjem standarda i srodnih dokumenata i njihovoj razmjeni;

- organizacijom rada na standardizaciji i upotrebom računarske tehnike pri izradi standarda, baza podataka.

2. Ocjenjivanje usklađenosti

Imajući u vidu bitan značaj aktivnosti na utvrđivanju usklađenosti za olakšavanje međusobne trgovine, kao i radi unapređenja saradnje u oblasti standardizacije i srodnih aktivnosti, sporazumne strane su se odlučile da područje saradnje obuhvati i:

a) razmjenu iskustava u oblasti ocjenjivanja usklađenosti proizvoda izvršenog prema nacionalnim standardima, harmoniziranim standardima ili standardima identičnim sa evropskim i međunarodnim, a na osnovu usaglašenih postupaka;

b) međusobno informisanje o sistemima i postupcima certifikacije;

c) primjena znaka usaglašenosti.

Član 2.

Strane sarađuju u pogledu ispunjenja svojih obaveza u implementaciji evropskih i međunarodnih standarda kao nacionalnih standarda u cilju poboljšanja uslova za razvoj privrednih i trgovinskih odnosa između Crne Gore i Bosne i Hercegovine, kao i u cilju otklanjanja postojećih tehničkih prepreka trgovini i sprečavanja stvaranja novih.

Član 3. Saradnja između strana odvijaće se putem:

a) međusobne razmjene normativnih i drugih dokumenata u oblasti standardizacije;

b) međusobnih posjeta eksperata radi razmjene iskustva, obuka, konferencija itd.

c) učestvovanja pozvanih ISME i BAS eksperata na seminarima, konferencijama i drugim stručnim skupovima koje će organizovati strane;

Član 4.

Strane su se dogovorile da će se saradnja odvijati prema planu koji se prihvata na kraju svake godine za narednu godinu. Ovi planovi rada su sastavni dio ovog Sporazuma.

Strane, ako je potrebno, uspostavljaju zajedničke radne grupe za realizaciju ovog Sporazuma.

Član 5.

Strane obezbjeđuju poverljivost dokumenata i informacija dobijenih u okviru ovog Sporazuma.

Dokumentacija i informacije mogu da budu ustupljene trećoj strani samo uz pismenu saglasnost obe strane.

Informacije o razgovorima i rezultatima razgovora mogu da budu objavljene samo posle konsultacija i uz saglasnost obe strana.

Član 6.

Finansijska sredstva ostvarena izvršavanjem aktivnosti prema članu 1. i članu 3. regulisaće se posebnim ugovorom između partnera obe strane za svaki pojedinačni slučaj.

Član 7.

Svaka strana primit će u posjetu predstavnike koje predloži druga strana. Troškove putovanja i boravka snosi strana koja šalje svoje predstavnike.

Član 8.

Ovaj Sporazum ne utiče na prava i obaveze koje proističu iz Sporazuma koje su strane i njihove organizacije sklopile sa drugim zemljama.

Svi sporni slučajevi u vezi sa tumačenjem i ispunjavanjem ovog Sporazuma rešavaće se međusobnim konsultacijama i pregovorima između strana.

Član 9.

Izmene i dopune ovog Sporazuma vršit će se uz saglasnost obe strane, aneksima ugovora, koji stupaju na snagu danom potpisivanja.

Član 10.

Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu danom potpisivanja.

Svaka strana može da otkáže ovaj Sporazum tako što će pismenim putem obavijestiti drugu sporazumnu stranu .

Ovaj Sporazum prestaje da važi u roku od 3 (tri) mjeseca nakon datuma prijema takvog obavještenja.

Ovaj Sporazum sačinjen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka strana zadržava po 2 (dva) primjerka,

Istočno Sarajevo. 15.11.2007. godine

SPORAZUM O POSLOVNO TEHNIČKOJ SARADNJI

između

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

i

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU REPUBLIKE MAKEDONIJE

(u daljem tekstu: strane)

Institut za standardizaciju Crne Gore (ISME) i Institut za standardizaciju Republike Makedonije (ISRM) dalje u tekstu "strane",

u cilju smanjivanja tehničkih prepreka u trgovini između Crne Gore i Republike Makedonije, povećanja nivoa sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi i životinja, kao i očuvanja životne sredine, izražavajući težnju za međusobnom saradnjom u oblasti standardizacije, postupajući prema principima i pravilima koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti, uzimajući u obzir značaj aktivnosti u oblastima standardizacije, ocjenjivanja usaglašenosti, za unapređivanje odnosa i uzajamne pomoći dvaju zemalja, na osnovu svojih nadležnosti i funkcija, a imajući u vidu i Sporazum „CEFTA 2006“, Aneks 1, poglavlje IV, član 13, koji upućuje na regionalnu saradnju, sporazumjele su se o uspostavljanju bilateralne saradnje u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, kako slijedi;

Član 1.

Saradnja između strana sastojće se u razmjeni informacija, iskustava i zajedničkog rada u oblastima:

1. Standardizacije

Strane sarađuju u oblasti standardizacije, implementacije postupaka i propisa, kao i o njihovom učesku u međunarodnoj i evropskoj standardizaciji u vezi sa:

- preuzimanjem standarda i srodnih dokumenata i njihovoj razmjeni;
- organizacijom rada na standardizaciji i upotrebom računarske tehnike pri izradi standarda, baza podataka.

2.. Ocjenjivanje usaglašenosti

Imajući u vidu bitan značaj aktivnosti na utvrđivanju usaglašenosti za olakšavanje međusobne trgovine, kao i radi unapređenja saradnje u oblasti standardizacije i srodnih aktivnosti, sporazumne strane su se odlučile da područje saradnje obuhvati i:

- a) razmjenu iskustava u oblasti ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda izvršenog prema nacionalnim standardima, harmonizovanim standardima ili standardima identičnim sa evropskim i međunarodnim, a na osnovu usaglašenih postupaka;
- b) međusobno informisanje o sistemima i postupcima certifikacije;
- c) primjena znaka usaglašenosti.

Član 2

Strane sarađuju u pogledu ispunjenja svojih obaveza u implementaciji evropskih i međunarodnih standarda kao nacionalnih standarda u cilju poboljšanja uslova za razvoj privrednih i trgovinskih odnosa između Crne Gore i Republike Makedonije, kao i u cilju otklanjanja postojećih tehničkih prepreka trgovini i sprečavanja stvaranja novih.

Član 3.

Saradnja između strana odvijaće se putem:

- a) međusobne razmjene normativnih i drugih dokumenata u oblasti standardizacije;
- b) međusobnih posjeta eksperata radi razmjene iskustva, obuka, konferencija itd.
- c) učestvovanja pozvanih ISME i ISRM eksperata na seminarima, konferencijama i drugim stručnim skupovima koje će organizovati strane;

Član 4.

Kao izraz riješenosti za saradnjom, strane periodično, a najmanje jednom godišnje utvrđivaće programe za saradnju sa konkretnim projektima. Periodični/godišnji programi potpisivaće se naizmjenično u Republici Makedoniji i Crnoj Gori.

Strane, ako je potrebno, uspostavljaju zajedničke radne grupe za realizaciju ovog Sporazuma.

Član 5.

Strane obezbjeđuju povjerljivost dokumenata i informacija dobijenih u okviru ovog Sporazuma.

Dokumentacija i informacije mogu da budu ustupljene trećoj strani samo uz pismenu saglasnost obje strane.

Informacije o razgovorima i rezultatima razgovora mogu da budu objavljene samo posle konsultacija i uz saglasnost obje strane.

Član 6.

Finansijska sredstva ostvarena izvršavanjem aktivnosti prema članu 1. i 3. regulisaće se posebnim ugovorom imedu partners obje strane za svaki pojedinačni slučaj.

Član 7.

Svaka strana će primiti u posjetu predstavnike koje predloži druga strana. Troškove putovanja i boravka snosi strana koja šalje svoje predstavnike.

Član 8.

Ovaj Sporazum ne utiče na prava i obaveze koje proističu iz Sporazuma koje su strane i njihove organizacije sklopile sa drugim zemljama,

Svi sporni slučajevi u vezi sa tumačenjem i ispunjavanjem ovog Sporazuma rešavaće se međusobnim konsultacijama i pregovorima između potpisnica Sporazuma.

Član 9.

Izmene i dopune ovog Sporazuma vršit će se uz saglasnost obje strane, aneksima ugovora, koji stupaju na snagu danom potpisivanja.

Član 10.

Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu datumom potpisivanja.

Svaka strana može da otkáže ovaj Sporazum tako što će pismenim putem obavijestiti drugu sporazumnu stranu.

Ovaj Sporazum prestaje da važi u roku od 3 (tri) mjeseca nakon datuma prijema takvog obavještenja.

Ovaj Sporazum sačinjen je u 6 (šest) istovjetna primjerka od kojih svaka strana zadržava po 3 (tri) primjerka.

Sporazum će biti sačinjen na crnogorskom, makedonskom i engleskom jeziku, pri čemu tekstovi moraju biti vjerodostojni, a u slučaju spora koristiće se engleska verzija Sporazuma.

U Ohrid, Republike Makedonije, Datum 18.06.2009

Za

Institut za standardizaciju Crne Gore

Miodrag Perović

Za

Institut za standardizaciju Republike Makedonije

Ljupco Davcev, Direktor

SPORAZUM O SARADNJI
IZMEĐU
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE
i
SLOVENSKEG INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU

Institut za standardizaciju Crne Gore (ISME)

i

Slovenski Institut za standardizaciju (SIST)

u daljem tekstu „strane“

u cilju smanjivanja tehničkih prepreka u trgovini između Crne Gore i Republike Slovenije, povećanja nivoa sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi i životinja, kao i očuvanja životne sredine,

izražavajući težnju za međusobnom saradnjom u oblasti standardizacije, postupajući prema principima i pravilima koje su usvojile evropske i međunarodne organizacije u ovoj oblasti,

uzimajući u obzir značaj aktivnosti u oblastima standardizacije, ocjenjivanja usaglašenosti sa zahtjevima za standarde, za unapređivanje odnosa i uzajamne pomoći dvaju zemalja,

na osnovu svojih nadležnosti i funkcija, sporazumjele su se o osposobljavanju bilateralne saradnje u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, kako slijedi:

ČLAN 1

Saradnja između strana sastojće se u razmjeni informacija, iskustva i zajedničkog rada u oblasti standardizacije.

Strane sarađuju u oblasti standardizacije, implementacije postupaka i propisa, kao i o njihovom učešću u međunarodnoj evropskoj standardizaciji u vezi sa:

- preuzimanje standarda i srodnih dokumenata i njihovoj razmjeni
- organizacijom rada na standardizaciji i
- upotrebom računarske tehnike pri izradi standarda i baza podataka.

ČLAN 2

Strane saraduju u pogledu ispunjenja svojih obaveza u implementaciji evropskih i međunarodnih standarda kao i nacionalnih standarda u cilju poboljšanja uslova za razvoj privrednih i trgovinskih odnosa između Crne Gore i Republike Slovenije, kao i u cilju otklanjanja postojećih tehničkih prepreka trgovini.

ČLAN 3

Saradnja između strana odvijace se putem:

- a) međusobne razmjene normativnih i drugih dokumenta u oblasti standardizacije;
- b) međusobnih posjeta eksperata radi razmjene iskustva, obuka, konferencija itd.
- c) učestvovanja pozvanih ISME i SIST eksperata na seminarima, konferencijama i drugim stručnim skupovima koje će organizovati strane;
- d) zajedničkog nastupanja ISME i SIST u realizaciji međusobnih projekata iz oblasti standardizacije.

ČLAN 4

Kao izraz riješenosti za saradnjom, strane periodično rade na uspostavljanju zajedničkih radnih grupa i potreba na izradi projekata saradnje.

ČLAN 5

Strane obezbjeđuju povjerljivost dokumenata i informacija dobijenih u okviru ovog Sporazuma.

Dokumentacija i informacije mogu da budu ustupljene trećoj strani samo uz pismenu saglasnost obje strane.

Informacije o razgovorima i rezultatima razgovorima mogu da budu objavljene samo posle konsultacija i uz saglasnost obje strane.

ČLAN 6

Finansijska sredstva ostvarena izvršavanjem aktivnosti prema članu 1. i 3. regulisace se posebnim ugovorom između partnera obje strane svaki za pojedinačni slučaj.

ČLAN 7

Strana domaćin će primiti u posjetu predstavnike koje predloži druga strana. Troškove putovanja i boravka snosi strana koja šalje svoje predstavnike.

ČLAN 8

Ovaj sporazum ne utiče na prava i obaveze koje proističu iz Sporazuma koje su strane i njihove organizacije sklopile sa drugim zemljama.

Svi sporni slučajevi u vezi sa tumačenjem i ispunjavanjem ovog Sporazuma rješavaće se međusobnim konsultacijama i pregovorima između potpisnica Sporazuma.

ČLAN 9

Izmjene i dopune ovog Sporazuma vršiće se uz saglasnost obje strane, aneksima ugovora, koji stupaju na snagu danom potpisivanja.

Svaka strana može da otkáže ovaj Sporazum tako što će pismenim putem obavijestiti drugu sporazumnu stranu.

ČLAN 10

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu datumom potpisivanja.

Ovaj Sporazum se potpisuje u Tivtu, Crna Gora, dana 5. oktobra 2009. godine, a sačinjen je u četiri istovjetna primjerka, dva primjerka na crnogorskom i dva primjerka na engleskom jeziku, u slučaju spora koristiće se engleska verzija Sporazuma,

Za

Institut za standardizaciju Crne Gore

Za

Slovenski Insitut za standardizaciju

Mr Miodrag Perović, dipl.ing.maš.

Direktor

Mr Marjetka Strle Vidali, dipl.ing.hem.

Direktor

UGOVOR O POSLOVNO-TEHNIČKOJ SARADNJI
IZMEĐU
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU SRBIJE
I
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

Institut za standardizaciju Srbije (ISS) i Institut za standardizaciju Crne Gore (ISME), dalje u tekstu „ugovorne strane“,

Imajući u vidu obostranu zainteresovanost za razvoj standardizacije u Republici Srbiji i Republici Crnoj Gori,

u skladu s zakonodavstvima Republike Srbije i Republike Crne Gore, sličnošću funkcija ugovornih strana i rešenošću da uspostave neposrednu saradnju,

sporazumeli su se o sledećem:

1. Razmena stručnjaka

Član 1.

Ugovorne strane su se dogovorile da razmenjuju stručnjake za oblast standardizacije u cilju osposobljavanja zaposlenih u ugovorenim stranama, kao i drugih zainteresovanih iz oblasti standardizacije iz Republike Srbije i Republike Crne Gore.

Uslove za angažovanje stručnjaka odrediće ugovorne strane za svaki pojedinačni slučaj posebno.

2. Formiranje i održavanje zbirke srpskih standarda i srodnih dokumenata

Član 2.

Ugovorne strane su se dogovorile da sarađuju u postupku formiranja i održavanja zbirke srpskih standarda i srodnih dokumenata za potrebe ISME.

Član 3.

ISS će isporučivati ISME po jedan primjerak srpskih standarda i srodnih dokumenata, izdanje na srpskom jeziku, na papirnom originalu, ili srpske standarde i srodne dokumente raspoložive u elektronskom obliku, koji su važeći na dan 3. juna 2006. godine,.

ISS će u tromjesečnim periodima isporučivati ISME sve srpske standarde i srodne dokumente izdate posle 3. juna 2006. godine, na papirnom originalu ili u elektronskom obliku.

ISS će, na poseban zahtjev zbog potreba postupaka pred sudovima, ili drugih potreba, dostaviti ISME srpske standarde koji su povučeni iz primjene, po odgovarajućim cijenama.

Član 4.

ISS i ISME će sarađivati po pitanjima definisanja informatičke infrastrukture (hardver, softver, dokumentacija, osoblje, i dr.) radi uspostavljanja informacionog sistema u ISME.

Član 5.

ISS i ISME će sarađivati i po drugim pitanjima od obostranog interesa, kao na primjer: učestvovanje u zajedničkim projektima, seminari, obuke i druge aktivnosti u cilju podizanja svijesti o dobrovoljnoj standardizaciji.

3. Priprema i transport

Član 6.

ISS će, u dogovorenim rokovima isporuke, sve dokumente na papirnom ili elektronskom medijumu iz člana 3. ovog ugovora kompletirati i sačiniti njihov popis.

ISME će izvršiti blagovremenu pripremu za preuzimanje dokumenata i organizovati njihov transport iz ISS do svojih prostorija, o svom trošku.

Primopredaja pomenutih isporuka obavlja se u prostorijama ISS u Beogradu.

Prilikom primopredaje ovih isporuka sačinjava se zapisnik, koji potpisuju predstavnici ugovornih strana.

4. Cijene i rokovi isporuke

Član 7.

Ugovorne strane su saglasne da se isporuka dokumenata iz člana 3. ovog ugovora obavlja sukcesivno i po cijenama kako slijedi:

- srpski standardi i srodni dokumenti definisani u članu 3. stav 1. ovog ugovora biće isporučeni najkasnije u roku od tri mjeseca od dana potpisivanja ovog ugovora, bez naknade:
- srpski standardi i srodni dokumenti iz člana 3. stav 2. ovog ugovora isporučivaće se u tromjesečnim periodima, po važećim cijenama, uz predhodno regulisanje plaćanje.

ISME će snositi troškove u vezi s realizacijom člana 4. i člana 5. ovog ugovora, što će biti regulisano aneksima uz ovaj ugovor.

5. Prava i obaveze

Član 8.

Pravo prodaje srpskih standarda i srodnih dokumenata izdatih posle 3. juna 2006. godine na teritoriji Republike Crne Gore regulisaće se posebnim ugovorom.

6. Rješavanje sporova

Član 9.

Ugovorne strane će sve nastale nesporazume nastojati da riješe dogovorom.

Ugovorne strane su saglasne da se eventualni sporovi, koje ne mogu da riješe dogovorom, rješavaju pred nadležnim sudom u Beogradu.

7. Ostale odredbe

Član 10.

Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu danom potpisivanja.

Svaka ugovorna strana može da otkáže ovaj ugovor putem pisanog obavještenja, a otkaz stupa na snagu šest mjeseci od dana kada je druga strana primila obavještenje.

Ovaj ugovor može da se izmijeni i dopuni na osnovu međusobnog dogovora ugovorenih strana. Izmjene i dopune ovog ugovora moraju da budu sačinjene u pisanom obliku.

Sačinjeno u Beogradu, 4.jula 2007. godine u dva originalna primjerka za svaku ugovornu stranu.

Za

Institut za standardizaciju Crne Gore

Za

Institut za standardizaciju Srbije

Miodrag Perović, dipl.inž., direktor

Mr. Ivan Krstić, v.d. direktora

Aneksi:

Aneks 1 - Zakon o državnoj imovini, 62